

KURIER

ATENSKI

NR 45 ROK II

9 GRUDNIA

1989r.

ATENY

CENA 150 DRS

SPOTKANIE DWÓCH WIELKICH TEGO ŚWIATA

W piątek, 1.12.1989r. Jan Paweł II i Michaił Gorbaczow rozmawiali w cztery oczy w Watykanie. W czasie tego spotkania towarzyszyła im jedynie historia, której majestat czuli wszyscy w czasie całej blisko 3-godzinnej wizyty szefa partii i państwa radzieckiego za Spiżową Bramą. Trzeba było wielu dziesięcioleci, wielu cierpień, ofiar, wielu przemyśleń i reformatorskiego uporu, aby ta wizyta mogła dojść do skutku. Spotkali się dwaj Słowianie, reprezentując odmienne, ale już nie przeciwstawne potęgi.

Papież powiedział między innymi: "Spotkanie obecne jest wymownym znakiem czasu, nadzieją na przyszłość. Stolica Apostolska śledzi z wielkim zainteresowaniem proces odnowy wszczęty przez Pana w ZSRR, życzy sukcesu i wyraża gotowość poparcia każdej inicjatywy służącej lepszej ochronie i rozszerzeniu praw i obowiązków jednostki i narodu w obronie pokoju w Europie i na świecie. Proszę dla Was wszystkich o błogosławieństwo Boga Wszechmogącego"

Michaił Gorbaczow zapowiedział nawiązanie przez Związek Radziecki oficjalnych stosunków z Watykanem oraz, odchodząc od wcześniej przygotowanego tekstu wystąpienia stwierdził, że "w toku rozmowy z Ojcem Świętym mowa była również o jego przyszłej wizycie w Związku Radzieckim.

red

O WOLNOŚĆ SIĘ NIE PROSI

Na wniosek premiera Adameca prezydent CSRS mianował nowy rząd. Powołano kilku nowych ministrów oraz trzech wicepremierów. Jednak nadal większość stanowią członkowie EPCz. Przedstawiciele Forum Obywatelskiego oświadczyli, że nowy skład rządu nie spełnia ich oczekiwań i w razie braku dalszych zmian zagrozili strajkiem generalnym w dniu 11 b.m.

"O wolność się nie prosi, o wolność się walczy. Jestem z Wami jak tyle razy wcześniej, gotów ofiarować to jedyne, co do mnie naprawdę należy - życie" - napisał do Forum Obywatelskiego prezes czeskosłowackiego PEN Clubu, Jiri Mucha. Ten cytat oddaje atmosferę panującą w Czechosłowacji. W Pradze członkowie i zwolennicy Forum Obywatelskiego rozdają przechodniom trójkolorowe kokardki o barwach narodowych. Cała Praga udekorowana jest czeskosłowackimi flagami. Ludzie są zdeterrinowani i powtarzają, że tym razem się nie cofną.

red

ŻELAZNA DAMA I CZŁOWIEK Z ŻELAZA

Margaret Thatcher i Lech Wałęsa.
O spotkaniu - na str. 5

DZIŚ W NUMERZE ;

EMIGRACJA

POLSKA

SACHAROW wzywa do strajku

ZE ŚWIATA

NOWY RZĄD X ZOLOTAS'A

- WAŻNE ZMIANY EKONOMICZNE W GRECJI
- DUŻE PODWYŻKI CEN
- INFLACJA DRACHMY

KOBIETA Wschodu

POLSKA GOSPODYNI
W
GRECKIEJ KUCHNI

horoskop

OGŁOSZENIA

SPORT

PROGRAM TELEWIZYJNY

MALTANSKIE GOŁĄBKI

Na pokładzie radzieckiego statku Maksym Gorki zacumowanego u wybrzeży Malty doszło w dniu 3.12.1989r. do szczytu Bush-Gorbaczow. W komunikacie końcowym podkreślono, iż rozmowy toczyły się wokół oceny sytuacji w Europie i na świecie, kwestii rozbrojenia, rozmów w Genewie i Wiedniu, rokowań w sprawie opracowania konwencji o zakazie broni chemicznej i konfliktów regionalnych.

Był to szczyt fatalnej sztormowej pogody, która uniemożliwiła prezydentowi Bushowi spotkanie popołudniowe w dniu 3.12. Zerwał się pod sztormową falą trap krążownika "Belknap" pod flagą USA i odciał od świata całą delegację amerykańską.

Był to jednocześnie szczyt, którego atmosfera była tak ciepła, iż uzasadniała w pełni opinię, że spotkali się przywódcy dwóch sprzymierzonych już, a nie wrogich supermocarstw.

red

ZE ŚWIATA

opracował Artur Podfigurny

USA

4340 nowych przypadków zachorowań na AIDS zarejestrowała w październiku Światowa Organizacja Zdrowia. Łącznie chorych jest obecnie ponad 186 tys., z czego 107 tys. w USA.

KUBA

W piątek, 1 grudnia AFP podało, że kubanski przywódca Fidel Castro złoży na początku 1990 roku wizytę w Chinach. Może to stanowić pierwszy krok do utworzenia "świętego związku", o który apelował na listopadowym zjeździe partii rumuńskiej Nicolae Ceausescu.

WĘGRY

Na Węgrzech powstały trzy nowe partie: Węgierska Partia Liberalna, Węgierska Partia Robotnicza i Węgierska Partia Równowagi.

FINLANDIA

Finlandia odrzuciła propozycję ZSRR zniesienia obowiązku posiadania wiz w ruchu turystycznym między obu państwami.

Władze fińskie obawiają się masowego napływu uchodźców z Estonii i Karelii i potraktowania Finlandii jako "punktu przetrzutowego" w drodze do innych państw.

KOLUMBIA

Władze kolumbijskie odrzuciły w niedzielę (3 grudnia) ofertę rozejmu, przedstawioną przez kolumbijską mafię handlarzy narkotyków. Minister Spraw Wewnętrznych Carlos Lemos Simmonds oświadczył, że po jedностronnym proklamowaniu rozejmu (od 4 grudnia) mafia rozpocznie kampanię zastraszania. Odrzucił kategorię czeń możliwość jakichkolwiek ustępstw.

AZERBEJDŻAN

Parlament Federacji Rosyjskiej zwrócił się do władz Azerbejdżanu z apelem o uchylenie wznowionej blokady kolejowej wobec sąsiedniej Armenii. Front Ludowy, ruch polityczny mający szerokie poparcie w Azerbejdżanie, w ubiegłym tygodniu ponownie narzucił blokadę dróg kolejowych, w celu poparcia żądań, by Armenia zrezygnowała ze swych roszczeń wobec spornego regionu Nagorno Karabachii.

RUMUNIA

Polityczny Komitet Wykonawczy KC RPK na swym pierwszym po XV Zjeździe posiedzeniu wybrał stałe Biuro PKW. W jego składzie znaleźli się: Nicolae Ceausescu, jego żona Elena oraz sześciu innych wysokich funkcjonariuszy partyjnych i państwowych.

AUSTRIA

Liczba Polaków ubiegających się o azyl w Austrii wyniosła w pierwszych 10 miesiącach b.r. 2042, wobec 5833 w tym samym okresie 1988r. Tak więc Polacy spadli z pierwszego miejsca ubiegających się o azyl w Austrii. Zajmują je obecnie Rumuni (6140) i obywatele Czechosłowacji (2492). Z 2042 ubiegających się o azyl Polaków otrzymało go 111 osób.

ZSRR

W sobotę 2 grudnia Andrej Sacharow laureat Pokojowej Nagrody Nobla wezwał do dwugodzinnego strajku powszechnego w ZSRR. Strajk ma się odbyć 11 grudnia, w przeddzień rozpoczęcia obrad Zjazdu Deputowanych Ludowych, aby poprzeć zadania zniesienia art. 6 konstytucji w sprawie kierowniczej roli partii komunistycznej.

POLSKA - FRANCJA

9:0

cd z poprzedn. nru

Warto jeszcze zaznaczyć, że turniej "wyszedł" aż tak dobrze iż ambasada francuska postanowiła zorganizować ponowny cykl spotkań na boisku w maju, lub kwietniu przyszłego roku.

- Jak wyglądały przygotowania techniczne i kondycyjne naszej drużyny? - z tym pytaniem zwracamy się do zmęczonego bardzo, ale szczęśliwego kapitana naszej drużyny - Wiesława Kucharka

- Wystąpiliśmy kompletnie bez zgrania. Wcześniej odcierani od codziennej pracy mieliśmy tylko jeden trening i to bez czołowych zawodników drużyny. W zasadzie aż do rozpoczęcia turnieju skład był bardzo płynny. Niewątpliwie liderem naszego zespołu był Henryk Piontek, który jako jeden z najlepszych zawodników naszej drużyny wyszedł w kraju poza amatorskie kopanie piłki. Dałmy z siebie wszystko. Wyszliśmy z grupy najsilniejszej o czym świadczy fakt, że drużyny ZSRR i Włoch, z którymi zrealizowałyśmy wcześniej analizy się w ścisłej czołówce turnieju.

Włosi ostatecznie zajęli 3 miejsce. Dużo pomogły naszej drużynie firmy LOF - i O P E X wyposażając ją technicznie. Jak państwo tutaj wcześniej słyszeli jedyną gorycz pozostał zespół Cypru, zatrudniając amatorską i towarzyską atmosferę zawodów, ale i tak jesteśmy, ponieważ Cypr

stracił podczas całego turnieju (25 meczy) zaledwie 3 bramki z czego 2 strzeliliśmy my w meczu finałowym. Na koniec chciałem złożyć podziękowania całej drużynie za wielki wysiłek, ogromną ambicję, wspaniałą grę i atmosferę na boisku. Podziękowania kieruję również do kibiców, którzy pomimo złej pogody towarzyszyli drużynie do końca wspaniale ją dopinając.

W ciągu całego turnieju straciliśmy 13 bramek. W stosunku do innych zespołów jest to bardzo mało. Zapytujemy więc naszego bramkarza Grzegorza Paluchę jak wyglądały jego kontakty z piłką nożną w kraju i jaki mecz był dla niego najtrudniejszy?

- Ogólnie w Polsce lubię grać sportem, a szczególnie piłką nożną. Jakis czas uczyłem wychowania fizycznego w szkole podstawowej. Jestem instruktorem piłki nożnej, ale nigdy nie grałem w żadnej lidze. Najtrudniejszy mecz? Chyba z ZSRR decydujący o wejściu do finałów. Musieliśmy go wygrać, a wszyscy byliśmy bardzo zmęczeni. Największą gorycz to pechowa bramka puszczona w meczu z Jugosławią.

- A jak oceniasz drużynę Cypru i ten ostatni mecz?

- Wystarczy popatrzeć na ich nogi. Musi

to być drużyna zawodowa grająca ze sobą na codzień. Mieli przewagę cech motorycznych i butów, specjalnie dobranych na tę murawę.

Warto dodać że po zakończeniu turnieju Grzegorz został wybrany jego najlepszym bramkarzem.

Królem strzelców naszej drużyny który zdobył aż 13 bramek był Henryk Piontek. Postawiliśmy mu takie same jak wcześniej Grzegorzowi.

- Można powiedzieć że jestem jedynym zawodowcem w polskiej drużynie. W Polsce grałem w juniorach. Trafiłem do reprezentacji kraju gdzie rozegrałem kilkanaście spotkań. Potem w wojsku grałem w Legii. Tutaj nie mam możliwości trenowania, ale gdy dowiedziałem się o tej imprezie i znalazłem się na boisku dałem z siebie wszystko co mogłem. Drużyna Cypru, to zgrany zespół co najmniej drugo-ligowy, który przyjechał specjalnie na tę imprezę. Gdy ja zaliczyłem korki zostałem wyproszony z boiska. - Cypryjczycy grali w korkach cały czas. Nic dodać, nic ująć. Przegraliśmy zasłużenie, chociaż nie całkiem sprawiedliwie. Mogliśmy poprosić o pomoc Okońskiego, który pokazuje Grekom jak gra się w piłkę nożną. Nie chcieliśmy mieć amatorskiej atmosfery turnieju. Nie zrozumieją tego Cypryjczycy - trudno. Jesteśmy w porządku i szczęśliwi. Mnie osobiście bardzo cieszy w-cm mistrzostwo i to że wreszcie po roku możemy wyjść na boisko.

Gdy opadły emocje. W rękach kapitana naszego zespołu znalazł się puchar, a na szyjach zawodników pozłacane medale, o podsumowanie poprosiliśmy księdza Witę Pasierbka, jednego z czołowych zawodników drużyny. Ksiądz rozmowę zaczął od przytoczenia słów z-cyflicach handlowego ambasady, który po meczu, patrząc na stojących jeszcze w koszulkach i siodenkach zawodników powiedział, że w tym sukcesie musi być palec Boży. On dał z siebie wszystko na boisku, podczas gdy ksiądz Wacław (nowy dusz pasterz w naszej parafii) modlił się w kościele.

- Co do meczy to najtrudniejszy zdecydowanie był mecz z ZSRR, który musieliśmy wygrać chcąc grać w finale. Odbił on się późną popołudniem. Zawodnicy byli bardzo zmęczeni i podłamani psychicznie. Oprócz tego że kopałem piłkę, podtrzymywałem drużynę na duchu. Powiedziałem sobie że trawę gryć będzie mi, a mecz wygrany. I wygraliśmy. Ogromny doping naszej publiczności bardzo pomógł.

Z takich ciekawostek: mecz skończył się bardzo późno. Bezpośrednio po nim pobiegłem na mszę świętą i w kościele zobaczyłem Henia Piontkę, który też był bardzo zmęczony, a jednak na mszę wszedł. Warto jeszcze dodać że w drużynie, między pracownikami ambasady, a emigrantami czasowo przebywającymi w Grecji wytworzyła się rzeczywistość przyjaźni i sympatii. Sport okazał się silniejszy od polityki. Odnosnie Cypru to Francuzi przepytali odpowiednie instytucje i okazało się, że cała drużyna przybyła na kilka dni do Aten na paszportach sfubowych. To mówi samo za siebie. Ale Francuzi szczerze stwierdzili, że nie są policjantami i nie będą prowadzili sprawy dalej. Jednak ich rzeczywista sympatia otoczyła naszą drużynę. Turniej wzmnie "sprawdził się" i z radością przyjąłem zapowiedź zorganizowania następnego.

Stadion opustoszał. Milczymy wstrząsając się w zieloną murawę. Impreza była piękna i wspaniale zorganizowana. Dużo uśmiechu i radości ponad zwykłym szarym życiem greckim. Jednak pozostała jakaś zadra. Dlaczego takie talenty jak Henryk Piontek, Grzegorz Paluch i wielu wielu innych marnują się tutaj na budowach, zamiast robić to co drugo zostali powołani? I pozostali z nami z Henia "tutaj nie mam możliwości".

ANNA DZIKOWSKA POTOCZEK
KRZYSZTOF DZIKOWSKI Doka

Z DRUGIEJ STRONY OCEANU (USA)

korespondencja własna KURIERA

cd

"CHICAGO, MIEJSCE OSIADLENIA."

Pierwsze wrażenia z amerykańskiego kontynentu są pozytywne. Szokuje człowieka niesamowita ilość zieleni po brudnej, bardzo kamienistej Grecji. Jest to męły szary, tu człowiek dopiero zaczyna doceniać zielenie, szczególnie po długim pobycie w betonowych Atenach.

Co trzeba załatwić po przylocie? W pierwszej kolejności pozwolenie na pracę, czyli trzeba się udać do Social Security Administration, aby dostać dokumenty w celu otrzymania Social Security Number, który to właśnie dokument upoważnia do pracy i ubezpieczenia.

Następnym ważnym, wręcz podstawowym dokumentem jest prawo jazdy. Pełni tu ona rolę swego rodzaju polskiego dowodu osobistego. Bez niego nie można nic prawie zafotografować, np. pracić się czubem pokazać prawo jazdy. Aby jednak je otrzymać należy zdać poprawnie egzamin pisemny z przepisów drogowych (tenina go zdać w języku polskim), i test z jazdy. Wymagane jest przedstawienie jakiegos dokumentu stwierdzającego, gdzie się mieszkasz. Można

sobie założyć konto w banku i na czekach jest wypisany adres, lub trzeba w przypadku braku amerykańskiego dokumentu przynieść listy pocztowe ze swoim adresem.

W niedługi czas po przylocie trzeba pójść się badaniem medycznym, aby otrzymać "zieloną kartę", tj. "kartę stałego pobytu". I tu znowu niespodzianka. Trzeci test na AIDS, tak jak to stwierdziła polska lekarka: "Z tym nigdy nie wiadomo. To nic nie szkodzi, że ten test był wykonywany przed przylotem, w samolocie też można go zrzapać."

Badania są szczegółowe i pochłaniają wiele czasu, radzę się uzbroić w cierpliwość i nie przynosić z sobą żadnych dokumentów z Grecji, przede wszystkim dużych zdjęć RTG. Po upływie kilku miesięcy otrzymuje się zieloną kartę, jeżeli wszystkie badania są w porządku.

"CHICAGO NOCA, UROKI ŻYCIA."

O konieczności posiadania tutaj samochodu człowiek przekonuje się na własnej skórze. Odczucie jest bardzo duże, a komunikacji prawie nie ma. Jeśli ktokolwiek chce się poruszać, to musi kupić sobie samochód. Najtańszy można dostać za około 500-1000 \$, ale nie ma żadnej gwarancji na niego i nie wiadomo, czy jutro zepali. Nowy model, ceny

zaczynają się od około 5000 \$ i taki posiada obowiązkową gwarancję, można go kupić na raty. Tak więc konieczne jest przywiezienie ze sobą gotówki na pierwsze kroki w USA.

Żeby się przekonać, czy można się poruszać bez auta udałem się do Chicago pociągami, a właściwie metrem, o którym tak wiele słyszałem. Podróż była bardzo długa i w rezultacie zaatała mnie przysłowiowa noc. Po zmroku na ulicach zaczęły dominować czarni. Im później tym ich więcej i w końcu wszyscy twierdzą bardzo niebezpiecznie. Po północy w metrze konduktor sprawdza bilety tylko białym i wskazane jest poruszać się w towarzystwie konduktorem, aby nie było niespodzianek. Na ulicy po wyjściu z metra widać tylko czarnych czekających się po rogach. Na miejscu dziewięć nie ryzykowałbym spaceru, to może się źle skończyć, nie było uprzedzić jak. Jak się poruszać? Raczej lepiej zdecydowanie, nie wdawać się w rozmowy, a ważniejsze to znać dobrze drogę. Miałem pewne błędzenie z mapą w ręku o tej porze nie się skończyć. Mi udało się "przeżyć" bez żadnych incydentów, co pozwoli mi na dalszą korespondencję.

C.D.N.

Tadeusz Prokocim

W przyszłej korespondencji praca, zarobki, ceny oraz nowe uroki życia w USA.

POLSKA

Pomnik Katynia koło Popieluszki

Naprawy kościoła św. Stanisława Kostki w Warszawie... Zgodę na lokalizację pomnika prezydent Warszawy... Stefan Melak... Ruch Rodziny Katyńskiej.

W przyszłym roku wypadła rocznica zbrodni katyńskiej. Głównie uroczystości odbędą się 21-23 kwietnia na Jasnej

Górze. Planowana jest też pielgrzymka do Katynia i zjazd Rodziny Katyńskiej. Zamierzeniem Rodziny - mówi S. Melak - jest stworzenie pełnej dokumentacji losów Polaków, którzy zginęli na Wschodzie w czasach stalinowskich. Prowadzone są rozmowy o umieszczenie archiwum katyńskiego w Muzeum Archidiecezji w Warszawie. (wn)

ZADYMA O LENINA

Pod pomnikiem Lenina w Nowej Hucie odbyła się 29 listopada... demonstracja "Powtórka z rozrywki" (przed tygodniem w podobnym happeningu podpalono pomnik).

Rano gen. Jerzy Grubba, szef WUSW powiedział, że otrzymał od rządu polecenie zablokowania dostępu do pomnika. O godz. 15 milicja odcieła rejon pomnika metalowymi opłokami... Natchmiast zgromadziło się ponad tysiąc gapiów (według źródeł MSW trzy tysiące), którzy nieopatrzenie zamienili się w "zadymiarzy".

Kilka minut po 16.00 tłum narpał na plotki i przerwał je. Posłużyły one później do zbudowania barykady. Demonstranci mieli butelki z płynami zapalającymi, petardy, gaz oraz rannostwo kamieni i kawałków żelaza. Milicja ok. pół godziny zachowywała się biernie. Gdy kilkunastu funkcjonariuszy odniosło obrażenia, użyto armatek wodnych.

Uspokoiło się po mediacji posła OKP Edwarda Nowaka, który obiecał, że 30 listopada złoży w Sejmie wniosek o rozbranie pomnika Włodzimierza Lenina w Nowej Hucie - podały w środę telewizyjne "Wiadomości".

W starciach zostało rannych 19 milicjantów, w tym jeden ciężko. J.S.

Rewizje procesów stalinowskich

Niewinni...uniewinnieni

(C). Od końca ubiegłego roku do Sądu Najwyższego, Ministerstwa Sprawiedliwości, Rzecznika Praw Obywatelskich, Prokuratury Generalnej i Naczelnej Prokuratury Wojskowej zaczęła napływać fala wniosków o rozpoznanie w trybie rewizji nadzwyczajnej wyroków wydanych najczęściej przez b. sądy wojskowe w latach terroru stalinowsko-biernłowski. Ludzie ci byli przeważnie oskarżeni i skazani, również na karę śmierci, za "czynienie przygotowań do zmiany przemocy ustroju państwa polskiego".

Do tej chwili zbadano około 250 spraw, czyli połowę z zasygnalizowanych. Wniesiono już o uniewinnienie 115 osób. Sąd Najwyższy rozpoznał 84 rewizje. Zasadniczą większość osób uniewinnił, kilka postępowań umorzył, jedną sprawę

przekazał do ponownego rozpoznanie.

Wśród tych, którzy po latach doczekali się sprawiedliwości, niektórzy zresztą pośmiertnie, są m. in.: działacze PPS-WRN - Kazimiera Pużak, Tadeusz Szturm de Sztrem, Józef Dziegielewski, Feliks Misiorowski, Ludwik Cohn, Witkor Krawczyk i Edmund Błaszczak; publicyści i działacze endeckiej Adam Doboszyński; ludowcy z PSL - Kazimierz Bagliński, Tadeusz Węgrzyniak, Wiktor Bazylewski, Tadeusz Wyrzykowski, Franciszek Słowik, Stanisław Mierzwa, Karol Buczek, Mieczysław Kabat, Karol Starmach, Jerzy Kunce; żołnierze i oficerowie WP i WP AK - Kazimierz Krauze, Jan Podoski, Mieczysław Karzewski, Józef Kogut, Stanisław Mroczkowski. (Or.)

Zostanie tylko WEDEL

Zniesienia święta 22 lipca domaga się około 50 posłów z PZPR, OKP, ZSL, SD w projekcie ustawy, który wpłynął właśnie do łaski marszałkowskiej. Posłowie piszą: "Święto

22 lipca jednoznacznie kojarzy się z narzuconym systemem władzy totalitarnej, od której przeważająca część narodu polskiego doznała krzywd i upokorzeń".

Gdzie jest Złoty FON?

Minister A. Bentkowski wystąpił do Prokuratora Generalnego PRL o wszaczenie postępowania w celu wyjaśnienia losów Funduszu Obrony Narodowej, na który zostały wydane dary społeczeństwa polskiego w przededniu II wojny światowej. Zbadania wymaga sprawa osób odpowiedzialnych za jego obecny stan oraz podjęcie kroki w sprawie części darczyńców. (koj)

Na Węgry - tylko z forintami

(P) Jak informuje ambasada PRL w Budapeszcie powtarza się przypadki wjazdu polskich turystów indywidualnych na Węgry, nie mających obowiązkowej kwoty wymiany: na pobyt - 200 forintów dziennie, a na tranzyt - 300 forintów w jedną lub 600 forintów w obie strony.

Należy liczyć się z tym, że węgierska służba celna będzie zwracała z powrotem do kraju turystów nie posiadających wależy wymiany. (P)

„UDAŁO SIĘ W POLSCE, dlaczego miałyby się nam nie powieść”

Rozmowa w polskiej ambasadzie z prof. Andriejem Sacharowem

Panie Profesorze! Jak się Pan czuje tutaj, jakie są Pańskie wrażenia?

Do niedawna było nie do pomyślenia, by liczną grupę niezależnej inteligencji zaproszono do ambasady kraju socjalistycznego i to na spotkanie z premierem. Czuję się tutaj jak u siebie, wśród przyjaciół. Dla mnie to spotkanie jest znakiem nowej epoki, która zaczyna się w całej Europie Wschodniej.

Czy spodziewał się Pan podobnego rozwoju wydarzeń rok temu?

Staram się nigdy nie formułować prognoz, ponieważ często się nie sprawdzają. Kiedy byliśmy w Gorkim, sądziłem, że nigdy już stamtąd się nie wydostaniemy. Ale jeśli chodzi o Polskę, to z nią akurat wiązałem swoje nadzieje, wierzyłem, że Polska jeszcze pokaże, co potrafi. Dla nas Wasz kraj był wtedy jak inna, piękna, nieosiągalna planeta.

Na czym opiera Pan nadzieję na przyszłość swego kraju?

Mamy bardzo dobrą młodzież. Dziesięciolecie tępienia zdrowego rozsądku, przyuczania do konformizmu, posłuszeństwa, pokomości, nic nie

dały. Nasza młodzież zachowuje się tak, jak każda inna na świecie. Przeżyliśmy też wielką falę strajków latem, bardzo odważnie walczyli o swoje prawa górnicy w Wroclawie. Robotnicy są coraz aktywniejsi. Przypomina to w jakiejś mierze powstanie polskiej „Solidarności”, chociaż oczywiście różnice w warunkach są tak wielkie, że nie można spodziewać się powtórzenia polskich wydarzeń.

Obserwujemy z coraz większym szacunkiem działalność deputowanych w Radzie Najwyższej.

Tu rzeczywiście zaszły bardzo ciekawe i pozytywne zmiany. Rośnie wyraźnie autorytet skrzydła reformatorskiego, nie sprawdzają się obawy, które wyrażano po wybraniu Rady Najwyższej na Zjeździe Deputowanych Ludowych. Uchwalone zostało dobre, demokratyczne prawo wyborcze, zatwierdzona autonomia gospodarcza dla republik bałtyckich. Ale nie wolno oddawać się iluzjom, siły konserwatywne są potężne. Prawo prasowe zostało na przykład zmienione na niekorzyść.

Sledzimy rozwój sytuacji w Związku Radzieckim z na-

dzieją, ale i obawami. Jak Pan sądzi, co z tego jest uzasadnione bardziej?

Mówiłem, że niechętnie zajmuję się prognozami. Teraz jesteśmy świadkami wyraźnej ofensywy sił konserwatywnych, pogarszają się nastroje społeczeństwa. Głównie z powodu trudnej sytuacji gospodarczej. Ale przeżyliśmy już kilka razy cykle wzrostu i spadku nastrojów.

„Koniec pieriestrojki” ogłoszono już ze cztery razy...

Albo sześć. To jest wielki, historyczny proces społeczny i cykle takie jeszcze wiele razy będą się powtarzać. Na pewno za wcześniej jest na utratę ducha. Wam, w Polsce udało się tak wiele, dlaczego miałyby się nie powieść nam.

Dziękuję Panu za rozmowę, proszę przyjąć wyrazy najgłębszego szacunku dla Pana i Pańskiej żony - Jeleny Bonner.

Rozmawiał Leon BÓJKO

PS. Dziennikarzy dopuszczono na ostatnie minuty rozmowy z premierem Mazowieckim z Andriejem Sacharowem. Zacytujmy ten fragment wypowiedzi Sacharowa, która bądź co bądź stała się publiczną:

„Rozmawiałem ostatnio w cztery oczy z Michaiłem Gorbaczowem. Powiedział mi, że nie dopuści do żadnych gwałtownych skoków, bowiem zawsze prowadzą one w konsekwencji do równie gwałtownych odwrótów. Gorbaczow zapewniał, że nie podda się żadnym naciskom radykałów - ani z prawa, ani z lewa. Jest to zapewne rozsądne stanowisko, chociaż ja osobiście uważam, że Gorbaczow jest za mało konsekwentny. Ja bym oczekiwał szybszych zmian”.

Złotówka wyżej?

Po odnotowaniu w pierwszej połowie listopada nagłym spadku kursu dolara i równie nagłej jego wyżycie - pierwsza handlowa sobota grudnia nie przyniosła rewelacji na wolnym rynku walutowym. Większość banków była wprawdzie zamknięta na glucho, ale dyżurna kasa walutowa na pl. Powstańców Warszawy nie zmieniła piątkowych kursów: bon 6400-7000, dolar 6700-7100, marka 3700-3970. Kto chciał kupić walutę za mniej złotych a sprzedać za więcej - mógł dokonać takiej operacji w prywatnych kantorach, bądź też u otaczających je koników. W większości kantorów skupowano „zielone” po 6800, sprzedawano po 7000 zł.

W niedzielę kurs dolara w stolicy dyktują dolarowo-złotówkowe transakcje zawierane na autobazarcze na Bemowie. W dyżurującym tu kantorze wymiany walut skupowano dolary po 6700 zł, sprzedawano po 7250 zł. U koników można było nabyć „zielone” już po 6950 zł.

Czy w poniedziałek, po otwarciu banków, złotówka pojedzie wyżej? (dal.)

NAGRODA kulturalna miasta Dortmund w wysokości 20 tys. marek przyznana została w tym roku pisarzowi Andrzeji Szczygiorskiemu. Laureat odebrał ją w niedzielę z rąk nadburmistrza Dortmundu Guentera Samtlebe.

Delegacja prezydenta USA w Polsce

Bush podpisał

W środę po południu przybyła do Polski kilkudziesięcioosobowa amerykańska delegacja prezydencka. Podstawowym celem trzydniowej misji jest napisanie raportu dla prezydenta Busha, który będzie podstawą koordynacji pomocy amerykańskiej dla Polski oraz pomoc „w stworzeniu w Polsce dynamicznej ekonomii wolnorynkowej” - stwierdził przewodniczący delegacji, sekretarz rolnictwa, Clayton Yeutter.

Jednym z tematów będzie niewątpliwie restrukturyzacja i odroczenie płatności (co najmniej na trzy lata) wynoszącego ponad 2 mld dolarów polskiego zadłużenia w USA.

Będą też prowadzone rozmowy o zniesieniu ograniczeń transferu nowoczesnych technologii i pomocy w modernizacji zakładów produkujących na wymagający rynek amerykański, a także o utworzeniu w Polsce

przez amerykańskie firmy niezależnej sieci telekomunikacyjnej.

Tuż przed odjazdem amerykańskiej delegacji, we wtorek po południu, George Bush podpisał ustawę o pomocy gospodarczej dla Polski i Węgier, która przewiduje na najbliższe trzy lata udzielenie Polsce pomocy w wysokości ok. 847 mln dolarów (Węgry - ok. 92 mln). Obejmuje ona m. in. 200 mln na fundusz stabilizacyjny - będzie to prawdopodobnie dar, 125 mln na doraźną pomoc (abo)

***

GROŹNY ŚMIETNIK odkryto w Nowym Dworze w gmie Brodnica. Dotarł tu z RFN transport ponad 400 dwustulitrowych beczek. W tych, które udało się otworzyć, znaleziono m. in. stare baterie i inne śmieci. Pozostałe kryją w sobie nie zidentyfikowaną płynną zawartość. Niebezpieczny ładunek znajduje się zaledwie 500 metrów od brzegu rzeki Drwęcy. Importerem okazała się spółka „Adamex”.

Zdemontowany 17 lipca

da pomnik Feliksa Dzierżyńskiego został złożony w magazynach Wojewódzkiej Dyrekcji Dróg Miejskich. Mimo że w trakcie zdejmowania posąg rozpadł się na trzy części, uszkodzenia, jakie powstały w wyniku upadku były mniejsze niż te, których dokonali złaknieni pamiątkowych odlamków warszawiacy. Władze miasta zapewniają, że po dokonaniu niezbędnych prac konserwatorskich pomnik będzie mógł być wykorzystany zgodnie z oczekiwaniami społecznymi.

***

Premier Dolnej Saksonii, Ernst Albrecht przybył w środę do Polski. Podczas rozmów z min. Święciokim przedstawił projekt pomocy rolniczej dla dwóch wybranych województw.

AIDS: 26 chorych w Polsce

(DOKONCZENIE ZE STR. 1)

Fundacji Wellcome, która jest jedynym producentem „Retrowiru” 15 tys. kapsulek, a w tym roku tylko 400. Niestety, nie zaspokaja to naszych potrzeb. Liczba nosicieli wirusa HIV stale rośnie. Mamy już w Polsce 550 osób ze stwierdzonym nosicielstwem wirusa HIV oraz 26 chorych z pełnymi objawami AIDS. Aby przedłużyć im życie należałoby podawać ten lek stosunkowo wcześnie, wówczas kiedy choroba nie daje widocznych objawów. Każdy zarażony wirusem AIDS powinien otrzymywać do 10 doz leku dziennie, co stanowi prawie 4 tys. kapsulek „Retrowiru” rocznie tylko dla jednego chorego. Na to niestety naszej służby zdrowia nie stać. Podobnie zresztą jak nie stać i angielskiej. (ewd)

*****

GŁOSNA KSIĄŻKĘ „Noc generała” Gabriela Meretika wydała „Alfa”. Książka jest relacją z pierwszych 48 godzin stanu wojennego w Polsce.

NRD

W niedzielę, 3.12.1989r. wzdluz NRD uformowal sie "zywy lancuch" mierzacy 1,300 km dlugosci. Demonstracja ta, zorganizowana przez Wschodniemiecki Kosciol Protestantski, rozpoczela sie w poludnie w centrum Berlina Wschodniego. Ludzie w roznyh wieku, wlaczajac male dzieci, zapalali swiece i spiewali piesni pokojowe. Na transparentach widnialy hasla: "Precz z filarami stalinizmu i zimnej wojny". "Osoby w rodzaju Egona Krenza nigdy nie powroca do władzy".

W niedzielę 3 grudnia odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Komitetu Centralnego SED. Efektem posiedzenia było ustąpienie Biura Politycznego i Sekretariatu KC SED. Krok ten podyktowany został naciskiem na partię ze strony obywateli NRD zarzucających władzom niezdecydowanie wobec ujawnionych przestępstw, dokonanych przez byłe kierownictwo partii z Erichem Honeckerem.

Plenum wykluczyło z partii: Erica Honeckera, Willi Stophę, Horsta Sindermanna i Wernera Krollowskiego.

Trzech wysokiej rangi funkcjonariuszy państwowych osadzono w ścisłej. Są nimi: Guenter Mittag, Harry Tisch i Gerhardt Mueller. Zarzuca się im prowadzenie na szeroką skalę nielegalnych interesów i przywiązanie do majątku narodowego. Trwają poszukiwania działacza gospodarczego SED, Schalke Golodowskiego. Kierował on przedsiębiorstwem handlu bronią, która sprzedawana była na Zachód. Poszukiwany prawdopodobnie przebywa poza granicami NRD.

CHINY

Liczbę bezrobotnych w miastach Chińskiej Republiki Ludowej ocenia się na 20 - 30 mln, a na wsiach na 80 mln osób.

UZBEKISTAN

W Uzbekistanie na karę śmierci skazani zostali dwaj uczestnicy pogromu Meschetów, a 10 innych otrzymało wieloletnie wyroki więzienia.

JUGOSŁAWIA

Inflacja w Jugosławii osiągnęła w listopadzie tego roku poziom 1500 procent w skali rocznej i nie wskazuje na możliwość jej ograniczenia.

FILIPINY

Przez cały piątek, 1.12.b.r. w Manili, stolicy Filipin, toczyły się zacięte walki między wojskami rządowymi a zbuntowanymi oddziałami filipińskich sił zbrojnych, które postawiły sobie za cel obalenie rządu prezydenta Corazon Aquino. Pucz zdławiono.

W sobotę Corazon Aquino oskarżyła liderów opozycji o inicjowanie i finansowanie nieudanego zamachu i zapowiedziała siłom powstańczym ulokowanym w ostatnich okopach, aby się poddali albo umrą. Pani prezydent nie chce słyszeć o możliwości jakichkolwiek negocjacji z powstańcami. "Nie możemy przyjąć oferty negocjacji od tych, którzy bezwzględnie łamią uroczystą przysięgę żołnierską - bronić Konstytucji. Zostawiam ich z dwiema możliwościami: poddać się lub umrzeć. Życzę im mądrego wyboru".

56-letnia prezydent, która objęła swój urząd w 1986r. po rewolucji kończącej 20-letnie rządy "twardej ręki" sprawowane przez Marcosa zapowiedziała iż użyje całej swej siły do "rozpracowania" szostego, najpoważniejszego zamachu. "Rozprawię się z opozycją, która udzieliła poparcia moralnego i finansowego rebeliantom" - zapowiedziała.

W poniedziałek rząd filipiński zaproponował okresową przerwę w wyłączenie opinii pomyślny stronomi, w celu umożliwienia ewakuacji turystów z miejsca zagrożonych. Pomimo to w obywatelskim otoczeniu przez siły rządowe pozostawiono około 2 tys. obywateli (w tym korespondent Reutersa) 3 tyg. Filipinczyków.

Interwencja w CSRS w 1968 roku Zmiana oceny

(W) Izba Ludowa NRD: Deputowani przyjęli oświadczenie wyrażające szczerze ubolewanie z powodu udziału NRD w akcji wojskowej państw Układu Warszawskiego w Czechosłowacji w sierpniu 1968 r. Izba Ludowa w imieniu narodu NRD prosi narody Czechosłowacji o wybaczenie.

Michail Gorbaczow: Podczas konferencji prasowej w Mediolanie sekretarz generalny KC SPZR stwierdził: "W ówczesnej sytuacji nie wykorzystano do końca środków politycznych oraz innych środków w dyspozycji przywódców radzieckich, a także przywódców innych krajów, by właściwie ocenić tamte wydarzenia w Czechosłowacji". Prezydium KC KPCz w projekcie programu Komunistycznej Partii Czechosłowacji: Interwencja pięciu państw Układu Warszawskiego została uznana za "nieusprawiedliwioną i błędną". (opr. ml)

***

WOLNOŚĆ ZGROMADZENIA MANIFESTACJI ORAZ PRAWO DO SWOBODNEGO TWORZENIA STOWARZYSZEŃ W BULGARII — były tematem posiedzenia rządu. Po dyskusji rząd przyjął projekty ustaw, które zostaną rozpatrzone przez parlament 14 grudnia. Ustawa o stowarzyszeniach ma również pozwolić na powstanie organizacji o charakterze politycznym — o ile nie będą one „sprzeczne z konstytucją”.

ARMIA WĘGIERSKA ZOSTANIE ZREDUKOWANA O 20-25 PROC. w ciągu najbliższych dwóch lat, a służba wojskowa skrócona z 18 do 12 miesięcy — poinformował w piątek premier Nemeth. Powiadomił również o zmianach personalnych w kierownictwie armii.

***

LIST do uczestników Plenum KC KP Litwy skierował sekretarz generalny Michail Gorbaczow. Stwierdził w nim, że utworzenie samodzielnego państwa poza ZSRR, stworzenie niezależnej od KPZR partii Litwy przekreśliłyby rezultaty rzeczywistego rozwoju Litwy w latach władzy radzieckiej. Postawilioby też pod znakiem zapytania budowane z trudem fundamenty powojennego, pokojowego domu europejskiego.

***

"UNICI MAJĄ PRAWO DO SWOBODNEGO WYZNAWANIA WIARY" — stwierdził prawosławny metropolita Smoleńska i Kaliningradu Kirył. Jest to pierwsza wypowiedź prawosławnego dostojnika tak wysokiej rangi akceptująca prawo do legalnej działalności grekokatolików w ZSRR.

SERBOWIE ODWOŁALI WIEC, który miał się odbyć w piątek w stolicy Słowenii, Lubjanie. Wcześniej władze słoweńskie w obawie przed zamieszkami wydały zakaz zgromadzeń na obszarze tej republiki. Celem planowanego zlotu Serbów, którzy są najliczniejszą narodowością Jugosławii, miało być zaprotęstowanie przeciw coraz silniejszemu w Słowenii dążeniu do secesji.

WOLF BIERMANN MOŻE POWROCIĆ DO NRD. Ten znany opozycjonista wschodniemiecki, poeta i pieśniarz, przebywał od 1978 r. na banicji w RFN. O decyzji poinformował w środę minister kultury NRD, Dietmar Keller. W piątek przewidziany jest koncert Biermanna w Lipsku.

STARORZYMSKA KOLUMNIE SKRADZIONO w pobliżu Akropolu. Ateńska policja sądzi, że złodzieje mogą ją sprzedać za 300 tys. dolarów

***

Po 10-letniej przerwie

Opozycja formuje rząd w Indiach

(W) (Informacja własna). W piątek rano Wławanath Prasad Singh wybrany został przywódcą największej partii opozycyjnej — Janata. W kilka godzin później prezydent Indii oszpeścił Singhę o sformowanie rządu — pierwszego od dziesięciu lat, a drugiego w historii niepodzielnych Indii państwa, w którym nie będzie reprezentowana nacjonalistyczna partia — Indyjski Kongres Narodowy. (m)

Proletariusze wszystkich krajów

CIESZCIE SIĘ

W niedzielę Egon Krenz zrezygnował z funkcji sekretarza generalnego partii, do dymisji podało się całe 13-osobowe Biuro Polityczne wschodniemieckiej partii komunistycznej oraz 160-osobowy Komitet Centralny. Z partii usunęto Erica Honeckera i Willi Stophę.

W Czechosłowacji natomiast powołano w niedzielę nowy rząd. Premier Ladislav Adamec mianował trzech ministrów bezpartyjnych oraz dwóch z partii sojuszniczych; 15 tek pozostało w rękach komunistów.

SACHAROW wzywa do strajku

W niedzielę uzyskaliśmy telefonicznie od akademika Andrieja Sacharowa tekst apelu, w którym — wraz z kilkoma innymi deputowanymi ludowymi — wzywa do powszechnego strajku ostrzegawczego w przededniu drugiego Zjazdu Deputowanych Ludowych ZSRR. Apel publikujemy w całości.

Droży rodacy!

Przebudowa w naszym kraju — napotyka zorganizowany sprzeciw. Odклада się przyjęcia podstawowych ekonomicznych ustaw — o własności, o przedsiębiorstwie i o ziemi, która pozwoliłaby wreszcie chłopom zostać gospodarzami. Rada Najwyższa ZSRR nie włączyła w porządek obrad drugiego Zjazdu Deputowanych Ludowych kwestii usunięcia z Konstytucji art. 6 (o kierowniczej roli KPZR).

Jeżeli nie zostanie przyjęta ustawa o ziemi, przypadnie jeszcze jeden rok. Jeżeli nie zostanie uchwalona ustawa o własności, o przedsiębiorstwie — ministerstwa i administracja nadal będą utrzymywać system nakazowo-rozdzielczy i rujnować kraj. Jeżeli nie zostanie usunięty z Konstytucji art. 6, kryzys zaufania do kierownictwa partii i rządu będzie narastać.

W tej sytuacji wzywamy wszystkich pracujących — ro-

botników, chłopów, inteligencję i uczącą się młodzież, do przeprowadzenia politycznego powszechnego strajku ostrzegawczego 11 grudnia 1989 w godzinach 10—12 czasu moskiewskiego z żądaniami włączenia w porządek obrad drugiego Zjazdu Deputowanych ZSRR kwestii ustaw o ziemi, o własności, o przedsiębiorstwie, a także sprawy usunięcia z Konstytucji ZSRR artykułu 6.

Organizujcie w zakładach pracy, urzędach, koleżozach, sowchozach, uczelniach — komitety strajkowe w celu przeprowadzenia tego strajku!

Ziemia dla chłopów! Zakłady pracy dla robotników! Podpisali deputowani ludowi ZSRR: Andriej Sacharow, Władimir Tichonow, Gawriła Popow, Anatolij Jurasow, Jurij Czerniczenko, Jurij Afanasjew.

Wzywaniu do strajku poparli również klub „Moskiewska Trybuna”.

chosłowację uznali, iż był błąd.

W piątek Izba Ludowa przyjęła postanowienie do parlamentu i narodów CSRS: „Stwierdzamy, że (...), swego czasu w wydarzeniach 1968 roku i prośmy narody Czechosłowacji o wybaczenie”.

Dzień później Biuro Polityczne w Bułgarii uznało, że interwencja była nieusprawiedliwiona, nielegalna i jest nie zgodna z nową linią bułgarskiej partii.

W czwartek rzecznik radzieckiego MSZ Genadij Gerasimow zaproponował, by ZSRR i Czechosłowacja dokonały wspólnie oceny wydarzeń 1968 r. w piątek zaś, na konferencji prasowej w Mediolanie, Gorbaczow przyznał, że radziecka reakcja na Praską Wiosnę nie była „całkiem właściwa”, ponieważ w tym czasie, gdy młody Wschód a Zachodem panowała „nie normalna sytuacja”.

Trwa także usuwanie z konstytucji krajów wschodnioeuropejskich zapisu o kierowniczej roli partii komunistycznych.

W ubiegłą środę pozbyła się go Czechosłowacja. W piątek kwestia, ta niespodziewanie trafiła pod obrady Izby Ludowej NRD, która z artykułu pierwszego konstytucji skreśliła słowa „pod kierownictwem klasy robotniczej i jej marksistowsko-leninowskiej partii”. Pozostało „socjalistyczne państwo robotników i chłopów”.

W sobotę Andriej Sacharow i pięciu innych deputowanych ludowych ZSRR wręczyli do przeprowadzenia ogólnokrajowego strajku ostrzegawczego. Jeden z głównych postulatów to wykreślenie z konstytucji „kierowniczej roli” (ml)

***

W ROCZNICĘ wypędzenia wojsk polskich z Moskwy w 1612 roku na placu Czerwonym odbyła się demonstracja zorganizowana z inicjatywą stowarzyszenia „Pamięć”. Rocznicę tej w Związku Radzieckim dotychczas nie obchodzono.

***

Kierowniczka rola NSPJ wykreślona z konstytucji NRD

Od staloego korespondenta

Berlin, 1 grudnia (W) W piątek, 1 bm., Izba Ludowa NRD na wspólny wniosek wszystkich frakcji parlamentu postanowiła — przy 3 głosach wstrzymujących się — wykreślić z konstytucji NRD zapis o kierowniczej roli „klasy robotniczej i jej marksistowsko-leninowskiej partii”. Po usunięciu drugiego zdania w art. 1 rozdziału I konstytucji pozostało tylko stwierdzenie: „Niemiecka Republika Demokratyczna jest socjalistycznym państwem robotników i chłopów”.

Członkowie parlamentu odrzucili natomiast zdecydowaną większością głosów dodatkowy wniosek frakcji CDU, by z tego pierwszego zdania pozostało tylko to oierwsze części: „Niemiecka Republika Demokratyczna jest państwem socjalistycznym”. (U.K.)

Nadia Comaneci w USA

(P) Po różnorodnych spekulacjach i domysłach pojawiła się wreszcie wiarygodna informacja na temat losów Rumunki Nadii Comaneci, byłej gimnastyczki, która we wtorek nielegalnie przekroczyła granicę rumuńsko-węgierską, po czym jej ślady się zgubiły. Ministerstwo Sprawiedliwości USA poinformowało, że 28-letniej obecnie gwiazdzie sportowej z czasów olimpiad w Montrealu i Moskwie zapewniłony został status uciekiniera w Stanach Zjednoczonych. Nadia Comaneci przyleciała już do Nowego Jorku samolotem Pan American.

Comaneci zwróciła się do władz amerykańskich o zgodę na wyjazd do USA za pośrednictwem biura imigracyjnego w Wiedniu. Uzyskała tę zgodę natychmiast, a po roku będzie już mogła wystąpić o prawo stałego pobytu. Również Stany Zjednoczone są miejscem stałego pobytu byłego trenera słynnej gimnastyczki, Beli Karolyia, który pozostał tam w 1981 r. (ml)

GRUZJA

Osetia strajkuje

W południowej Osetii (skrajnie do Gruzji) strajkowała w piątek większość fabryk. Oddziały gruzińskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zablockowały drogi dojazdowe do miasta Tszinawal — stolicy południowoosetyńskiego obwodu autonomicznego.

Strajki wybuchły w związku z ogłoszoną kilkanaście dni temu przez lokalne władze decyzją o przekształceniu obwodu autonomicznego w samodzielny republikę, co nie zostało uznane przez Gruzję. W stolicy doszło wtedy do starć etnicznych, w wyniku których około 18 osób zostało rannych.

BULGARIA

Ruch w opozycji

W sobotę oficjalna agencja prasowa BTA poinformowała o rozwiązaniu jednego z wydziałów bułgarskiej służby bezpieczeństwa, zajmującego się „walką z dywersją ideologiczną”. Rozwiązanie tego wydziału było jednym z postulatów zgłaszanych przez opozycję.

Powstają też zaчатки partii politycznych. Ludowej pragną reaktywować niezależny Związek Chłopski, nawiązujący do starych w Bułgarii sprzed przymsowej kolektywizacji tradycji ludowego ruchu politycznego. Partię Zielonych tworzy Aleksander Karakaczanow, do piątku sekretarz niezależnego ruchu „Ekologia”. Z tego powodu na otwartym zebraniu zwolenników ruchu ekologicznego, które odbyło się w auli uniwersytetu sofijskiego 24 listopada z udziałem ponad 3 tys. osób, Ka-

rakaczanow zrezygnował z funkcji sekretarza tej organizacji.

Ze źródeł dobrze poinformowanych wiadomo, że sama władze planują zmianę podejścia do problemów (tureckiej) mniejszości etnicznej w Bułgarii, należącej do jainie nazywanej „bulgarskim muzułmanami”. Przystąpiły do wzięcia sprawy w swoje ręce „ceka” języka, ponownie skierowano na obrady związane z orłarem.

Data kolejnej rundy negocjacji bułgarsko-tureckich w Kijowie w sprawie mniejszości islamskiej w Bułgarii nie jest jeszcze znana, ale wiadomo, że rozmowy będą kontynuowane. Pierwsze spotkanie w Kijowie odbyło się 30 października.

ZE ŚWIATA

ZELAZNA DAMA I CZŁOWIEK Z ŻELAZA

W miniony weekend na zaproszenie Margaret Thatcher przebywał w Londynie Lech Wałęsa. Przeprowadził on szereg rozmów z brytyjskimi biznesmenami w sprawie inwestycji finansowych w Polsce podkreślając, iż są one bardziej potrzebne niż kredyty. Lech Wałęsa spotkał się także z Polakami mieszkającymi w Wielkiej Brytanii, między innymi z ambasadorem Rzeczypospolitej Polskiej i rezydentem RP na emigracji, Edwardem Raczynskim.

Potępienie 68 roku

W poniedziałek zebrani w Moskwie przywódcy Układu Warszawskiego wspólnie potępił zbrojną agresję państw Układu na Czechosłowację w 1968r. Kreml zgodził się również na rozpoczęcie dyskusji na temat wycofania wojsk radzieckich z terytorium Czechosłowacji.

WEGRY

"Magyar Hirlap", jeden z najbardziej znanych dzienników węgierskich, przestał być organem rządu. Gazetę wydaje spółka, w której 40 procent akcji wykupił angielski magnat prasowy, Robert Maxwell.

KOBIETA Wschodu

Benazir Bhutto

Utrzymanie resztek demokracji jest dziełem narodu pakistańskiego - taką tezę wygłosiła Pani Benazir Bhutto w przemówieniu wygłoszonym w przeddzień pierwszej rocznicy swego zwycięstwa. "Gratuluję Wam, iż uczyniliście możliwym przetrwanie demokracji" - powiedziała w specjalnym przekazie TV, skierowanym do narodu.

Jej 45-minutowe przemówienie było przeplatane fantastycznymi wizjami wspaniałej przyszłości i obietnicami zdwojenia wysiłków w celu doprowadzenia do rozejmu z opozycją.

Pani Bhutto, która spodziewa się w najbliższych tygodniach urodzenia drugiego dziecka, jest pierwszą kobietą, która w dniu 2.12.1988r. objęła rząd nad narodem Moslem. Kiedy wróciła do Pakistanu po kilku latach wygnania, w 1986r., jej zwolennicy uznali ją za osobę której przeznaczeniem jest wyzwolenie Pakistanu spod dyktatury. Miała być kontynuatorką dzieła swojego ojca, Zulfikara Ali Bhutto, powieszono go w 1979r za próbę dokonania zamachu na swoim politycznym przeciwniku, Mohammadzie Zia Ul-Haq. Pani Bhutto jest krytykowana przez swoich przeciwników politycznych za zbytnią hojność i łagodne traktowanie wojska. Mówi się, iż powinna wyciągnąć wnioski z historii (od 42r. wojskowi trzykrotnie sięgali po władzę). Ona sama tłumaczy, iż tylko w czasie dyktatury istniała przepaść pomiędzy wojskiem a ludnością. "Teraz wojsko i ludność cywilna to jedno" - mówi.

Pani Bhutto potępiła postępowanie Corazon Aquino. "Musimy pamiętać, iż wszyscy pragną demokracji, nie tylko my" - powiedziała.

NOWY RZĄD X.ZOLOTAS'A

- * WAŻNE ZMIANY EKONOMICZNE W GRECJI
- * DUŻE PODWYŻKI CEN
- * INFLACJA DRACHMY

Listopadowe wybory (drugie w tym roku) znów nie przyniosły bezwzględnej większości żadnej z trzech wielkich partii politycznych (PASOK - socjaliści, Nowa Demokracja - prawica i centrum, Koalicja Sił Lewicy - partie komunistyczne i lewicowe). Dla ogólnonarodowego dobra te trzy wielkie siły polityczne (głównie jednak ich przywódcy A.Papandreou, K.Mitsotakis i H.Florakis) zdecydowały się na kompromisowe rozwiązanie utworzenia Rządu Ekumenicznego z udziałem przedstawicieli wszystkich partii występujących w walce przedwyborczej.

Na czele rządu Ekumenicznego (w znaczeniu: powszechny, uniwersalny, jedności narodowej) stanął "mąż zaufania" Xenofontos Zolotas - 85-letni profesor ekonomii, wieloletni gubernator Narodowego Banku Grecji. Osoba premiera nie jest kontrowersyjna - pod względem politycznym i postawy etycznej należy do nieskazitelnego charakteru prawie minionej już epoki. Z 300 posłów greckiego parlamentu 292 przyznało nowemu gabinetowi rządowemu wotum zaufania. Podział ministerstw był trudny, bo musiał się odbyć tak, by żadna z partii nie miała jednoznacznej przewagi siły (duży problem zaistniał przy obsadzeniu tzw. neutralnych ministerstw jak np. Min.Spraw Wewnętrznych, Min. Spraw Zagranicznych itd) a jednocześnie, by zachowany został układ sił powyborczych: największy procent, z niewielką jednak przewagą - Nowa Demokracja, opozycja polityczna - PASOK, najmniejszy procent - Koalicja Sił Lewicy). Po ponad tygodniowej dyskusji nowy rząd wydaje pierwsze ważne

rozporządzenia dotyczące podwyżek cen o X.Zolotas wyjeżdża do Brukseli na europejski szczyt krajów członkowskich EWG.

"Wielka Trojca" narodowej ekonomii G.Ghjenimatas (PASOK), G.Souflias (N.D.), G.Dragasakis (Koalicja Sił Lewicy)

Obecnie najważniejszym wewnętrznym problemem jest dla Grecji jej ekonomia, nadwyrężona przez 8-letnią jednostronną politykę PASOK-u pod charyzmatycznym przywództwem A.Papandreou. Sprawy ekonomiczne przekazano w nowym rządzie w ręce przedstawicieli trzech partii - by zgodnie dzielili kłopoty rozchwianej gospodarki i wspólnie ponosili odpowiedzialność w obliczu niezadowolonego społeczeństwa. Ten podział odpowiedzialności był chyba też jedyną drogą do uspokojenia społecznego wrzenia i jedynym sposobem by Grecy przestali politykować i kłócić się między sobą na tematy polityczne a zaczęli wspólnie pracować i doganiać Europę Zachodnią, z którą mają się zjednoczyć gospodarczo w 1992 roku.

W rządzie Ekumenicznym Ministrem Gospodarki Narodowej został G.Ghjenimatas (PASOK), Ministrem Ekonomii G.Souflias (N.D.) a Zastępcą Ministra Gospodarki Narodowej G.Dragasakis (Koalicja Sił Lewicy). Ta "Wielka Trojca" ma postanowić jak wybrnąć z trudnej sytuacji i wyprowadzić Grecję z gospodarczego impasu a nade

wszystko, jak szybko napełnić puste państwowe kasy i zmniejszyć zadłużenie kraju. Ponieważ poglądy trzech ministrów odzwierciedlają sprzeczne między sobą programy polityczne reprezentowanych przez nich partii (socjalistów, lewicy i prawicy) negocjacje były długie i w chwili pisania tych słów nie zakończone jeszcze ostatecznie. Wszystko wskazuje jednak na to, że zmiany wielkości podwyżek w stosunku do poniżej podanych będą niewielkie.

PODWYŻKI CEN I OPŁAT

- * Benzyna drożeje ok.13 dr co daje cenę benzyny super 90 dr za litr,
- * Energia elektryczna (ΔΕΗ) o 13%,
- * Telefoniczna Monada o 12%
- * Woda wodociągowa o 18%
- * Papierosy i wyroby tytoniowe o 20%,
- * Spirytus i wyroby alkoholowe poza winem i piwem o 20%
- * Opłaty rejestracyjne samochodów osobowych wzrastają o 25%,
- * Bilety komunikacji miejskiej (trolejbusów i autobusów) drożeją o 10 dr i kosztować będą 40 drachm,
- * Bilety kolejowe i samolotowe wzrosną o ok.20%

Do czerwca 1990 jednoznacznie zamrożone zostały czynsze mieszkaniowe.

A tymczasem wartość drachmy w stosunku do dolara spadła o 12,9% w okresie od stycznia do listopada 1989 roku. Greków czeka też dodatkowe opodatkowanie od dochodów - mówi się o 5% od dochodu przekraczającego 170.000 dr miesięcznie.

Nie pozostaje nic innego, jak spokojnie oczekiwać rozwoju wypadków.

(oprac. na podstawie gazet: "TA NEA" z 6-12-89 i "EXPRESS" z 7-12-89)

AIDS

1 GRUDNIA - ŚWIATOWY DZIEŃ WALKI Z AIDS

AIDS jest chorobą rozprzestrzeniającą się w niezwykłym tempie. Jej rozmiary są zaskakujące a w kręgach lekarskich otwarcie mówi się o stopniach zagrożenia epidemiologicznego. Jak we wszystkich przypadkach chorób o charakterze społecznym najważniejsza jest profilaktyka oparta na wiedzy społeczeństwa na temat samej choroby i sposobów jej zapobiegania. Nie paniką, a logicznym podejściem do problemu AIDS można uchronić od zarażenia siebie i swoich bliskich.

Światowa Organizacja Zdrowia ustanowiła dzień 1 grudnia Dniem Walki z AIDS, starając się tym samym skoncentrować w tym dniu masową informację dotyczącą podstawowych zasad walki z tą chorobą. Zasady te dotyczą tak ochrony osób zdrowych przed zarażeniem, jak i współistnienia chorych i nosicieli wirusa AIDS w społeczeństwie.

Szczególnie w warunkach utrudnionego kontaktu z lekarzem, jaki dotyczy większości naszych rodaków mieszkających w Grecji, ważna jest jednostkowa postawa każdego z nas. **"TAK" miłości - "NIE" blednym wuborom.**

AIDS jest wśród nas chociaż nikt go nie widzi. Co wiesz o swoim partnerze? Co wiesz o jego przeszłości? Częste zmiany partnerów powodują wzrost zagrożenia chorobą.

Poniżej przytaczamy dziesięć podstawowych zasad opublikowanych przez Światową Organizację Zdrowia, dotyczących problemu choroby AIDS.

1. AIDS jest problemem światowym

Ponad 150.000 ofiar z klinicznymi objawami AIDS jest pod opieką wyspecjalizowanych służb w 145 krajach całego świata. Ofiarą AIDS może być każdy z nas, bo choroba ta nie zna granic geograficznych ani społecznych. Szacuje się, że ponad 5 do 10 milionów osób na świecie jest obecnie zarażonych wirusem tej choroby.

2. Znaną jest sposób przenoszenia wirusa AIDS (HIW)

Na szczęście wirus AIDS przenosi się tylko trzema sposobami:

- przez kontakty seksualne,
- przez kontakt krwi chorego z krwią zdrowego człowieka,
- przez zarażenie płodu chorej na AIDS matki.

3. Wiedza na temat tego, jakie są sposoby przenoszenia się wirusa jest gwarancją uniknięcia choroby.

Wirus AIDS przenosi się drogą kontaktów seksualnych: z mężczyzny na kobietę, z kobiety na mężczyznę i z mężczyzny na mężczyznę. Wirus może być też przeniesiony przez krew. Głównym źródłem tego sposobu zarażenia jest transfuzja skażonej krwi lub użycie skażonej wirusem igły do iniekcji czy narzędzia chirurgicznego. Wirus przenosi się także z chorej matki na płód w okresie ciąży.

4. Największy stopień zarażenia wirusem dotyczy kontaktów seksualnych

Najlepszym sposobem profilaktyki jest posiadanie stałego partnera seksualnego lub brak stosunków seksualnych. Jeżeli rozwiązania takie są niemożliwe, należy do minimum ograniczyć liczbę partnerów seksualnych. Jeżeli istnieje przypuszczenie, że partner może być nosicielem AIDS, należy stosować prezerwatywę.

5. Zarażenia przez krew można unikać wieloma sposobami

Na szczęście istnieje sposób wykrywania i likwidowania wirusa AIDS z krwi przeznaczonej do transfuzji oraz testy umożliwiające nie stosowanie skażonej krwi do celów leczniczych. Igły do iniekcji i narzędzia chirurgiczne po sterylizacji w odpowiednich warunkach ponownie nadają się do użycia. Osoby uzależnione od narkotyków powinny stosować igły jednorazowego użytku i nie stosować ich wspólnie z innymi osobami należącymi do tzw. grup o wysokim stopniu zagrożenia AIDS.

6. Podstawa jest zrozumienie w jaki sposób NIE MOZNA zarazić się wirusem

Wirus AIDS NIE przenosi się drogą zwykłych, codziennych kontaktów międzyludzkich w szkole, pracy, przez podanie ręki, przyjacielski uścisk, przez żywność, wodę, naczynia, szklanki, kaszel, katar, wodę w basenie kąpielowym i przez toaletę. Wiedza na temat tego, jak NIE przenosi się wirus AIDS pomaga we współdziałaniu zdrowych i chorych na AIDS osób w społeczeństwie i ratuje przed formą historycznej reakcji na problemy tej choroby.

7. AIDS dotyczy nas wszystkich : zdrowych i chorych.

Nie ma powodów, by obawiać się kontaktów towarzyskich z nosicielami bądź chorymi na AIDS. Chorym potrzebna jest atmosfera umożliwiająca im w miarę

normalne funkcjonowanie w społeczeństwie. Chorym potrzebna jest nasza pomoc w psychicznej i somatycznej walce z chorobą.

8. Wiedza i informacja mają duże znaczenie.

Wiedza medyczna być może da nam kiedyś rozwiązanie problemu AIDS i lek, leczący tę chorobę, bądź szczepionkę przeciwko temu wirusowi. Do tego czasu możemy przeciwstawiać się chorobie jedynie naszą postawą społeczną. Dlatego największą bronią przeciwko AIDS jest obecnie wielka kampania informacyjna.

9. Światowy ruch na rzecz walki z zagrożeniem.

Istnieją obecnie programy rządowe walki z AIDS we wszystkich krajach świata. Programy te określają swoim głównym celem informację jako profilaktykę przeciwko chorobie. Jak można ustrzec siebie i innych przed zagrożeniem? Poszczególne programy rządowe łączą się w system Światowego Programu Walki z AIDS, ze światową strategią przeciwdziałania chorobie.

AIDS przestało być problemem poszczególnych krajów, stało się zagadnieniem światowym. Przestało być problemem wyodrębnionych grup społecznych, stało się problemem nas wszystkich.

10. Wszyscy razem możemy zatrzymać rozprzestrzenianie się AIDS.

MOŻEMY powstrzymać wielki napór tej choroby, jeśli zrozumiemy wszystko co dotyczy rozprzestrzeniania się AIDS i pomożemy by zrozumieli to też inni. Nie jest zagrożeniem to KIM jesteś ale CO ROBISZ. Dzisiaj wszyscy mamy możliwość dyskusowania na temat AIDS, możemy dowiadywać się nowych rzeczy, uczyć innych, wyrażać nasze myśli. Połączmy nasze siły w światowej walce z AIDS!

UCZESTNICZĘ W ŚWIATOWEJ WALCE Z AIDS : " NASZE ŻYCIE, NASZ ŚWIAT - NIECH JEDEN CZŁOWIEK DBA O DRUGIEGO "

Światowa Organizacja Zdrowia

(e)

na podst gazet TA NEA
KATHIMERINI
ELEJTEROTIPIA

dla Pań

NOWY STYL DANDYS

W modzie małe zmiany. Ewolucyjne — jak podkreślają wszystkie pisma modowe. Zasadnicze punkty pozostają prawie te same: nadal długo i krótko. Zdecydowana przewaga rzeczy długich. Krótkie raczej dla młodych, ale są także na wiecór. Ramiona są wywątowane, ale już nie tak okomne, z tym że są i poduszki zaokrąglone i ramiona proste oraz, co jest nowością, są również ramiona zupełnie spadziste, nawet podkreślone przez wysoko, do ucha, postawiony kołnierz. Wąskie, spadziste, tak, tak. Ścisłe mówiąc, i jedno i drugie, nie może powiedzieć, że te bardziej, a te mniej. Nawet w tej samej kolekcji, u tego samego projektanta widzi się jedno i drugie. Bardzo spadziste ramiona szalenie lansuje jeden z czołowych projektantów na świecie, Romeo Gigli — Włoch. Chętnie pokazałabym Wam fragment jego b. ciekawej kolekcji, gdzie obok bizantyjskich złotych haftów widzimy też wyraźnie skłonność do angielskiej secesji!

Czyli mamy rzeczy długie i krótkie, ramiona wywątowane i spadziste oraz rzeczy dopasowane i luźne, i jeszcze spodnie, b. szerokie i wąskie (wróciły). Czyli pełne zamieszanie, ale nie mówcie czasem, że wszystko jest modne (a szczególnie marmurkowe spodnice). Możemy wybrać linie i sylwetki, a moda mało się zmieniła, więc pozostajemy mniej więcej w tym samym kręgu zestawów.

KĄCIK młodej gospodyni

POLSKA GOSPODYNI W GRECKIEJ KUCHNI

DZIS : CIELECINA Z KMINKIEM

Drogie Panie, znalazłyśmy się w Grecji, pełnej produktów i przysmaków, z naszymi przyzwyczajeniami kulinarnymi i ... co dalej? Schabowe są, gorzej z kapustą kiszoną.... Barszczyk wychodzi różowy, bo buraki nie mają wystarczającego barwnika. Brak kwaśnej śmietanki, białego sera o lekko kwaskowatym smaku, kaszanki itd, itp..... Pozostaje sprytnie zastępowanie jednych produktów drugimi, które w przybliżeniu dają podobny efekt smakowy, jak np. jogurt TOTAL firmy FAGE zastępujący w pewnym stopniu polską śmietankę.

Nie wyrzekając się polskiej kuchni proponuję zainteresowanie się kuchnią grecką. Proponuję to z wielu powodów. Po pierwsze każdy kraj ma pewną osobliwą kuchnię pasującą do klimatu, do rytmu życia danego narodu. Trudno w upale greckiego lata jeść na przykład tłusty krupnik na kościach. Po drugie grecka kuchnia należy do jednych z najatrakcyjniejszych smakowo kuchni na świecie. Poza chińskimi restauracjami i włoskimi pizzeriami świat pełen jest greckich tawern serwujących greckie potrawy. Warto więc poznać tę kuchnię "u źródła", by móc zaskakiwać zproszonych gości w innych częściach świata (Australia, Kanada) "oryginalną kuchnią grecką". Po trzecie Greczynki to oszczędne gospodynie i prosty codzienny jadłospis w domach greckich jest bardzo ekonomiczny dla rodzinnego budżetu a jednocześnie zdrowy i pełnowartościowy.

Są to chyba wystarczające powody, by zwrócić uwagę na grecką kuchnię, o ile nie zrobiły tego Panie do tej pory. Nie wszystkie smaki są tolerowane przez nasz polski gust kulinarny, ale miejmy nadzieję, że takich przepisów tu nie będziemy zamieszczać. Podaję przepisy głównie na potrawy gotowane i smażone oraz duszone, bo zdają sobie sprawę, że niewiele polskich gospodyń dysponuje w Atenach piekarnikiem. W nawiasach podaję nazwy produktów po grecku w zapisie fonetycznym, co może być przydatne przy zakupach. W tym numerze proponujemy nieco droższą i wykwintniejszą potrawę z cielęciny - z racji zbliżających się świąt.

CIELECINA Z KMINKIEM

Produkty:

900 g cielęciny (moscharisio)
1 kg cukinii (kolokithakia)
12 małych marchewek (karoto)
500 g pieczarek (manitaria)
3 cebule - ok.250 g (kremidia)
3 ząbki czosnku (skordo)
3 cytryny (lemoni)
kninek (kimino), sól (alati), pieprz (piperi)
niewielka ilość tłuszczu (masła) (wutiro)

Wykonanie:

Kroimy mięso na ok. 18 szescianików. Obieramy warzywa. Cebule i marchewkę kroimy na ok. 5 cm kawałki a cukinie na grube plastry. Wyciskamy sok z cytryny. Do garnka wkładamy mięso, cukinie, marchewkę, czosnek i cebulę. Zalewamy sokiem z cytryny i 2 szklankami wody, doprawiamy kminkiem, solą i pieprzem i dusimy na wolnym ogniu przez 30 min. Kroimy w plastry grzyby i dusimy w osobnym naczyniu. Po ugotowaniu wyjmujemy mięso i marchewki a pozostały wywar z cukinią i cebulą przecieramy przez sito. Na koniec łączymy przetarty mus-sos z mięsem, duszonymi grzybami i marchewką, doprowadzamy do wrzenia. Podajemy z frytkami lub ryżem i surdówką.

Smacznego!

KACIK EMIGRANTA

EMIGRACJA

7 informacji uzyskanych nieoficjalnie przez jednego z naszych kolegów wynika, że organizacje emigracyjne zostały poinformowane przez Ambasadę Kanadyjską, że będą rozpatrywane T Y L K O te papiery sponsorski, które zostaną wystawione do końca 1989r.

RADOSŁAW ZIĘCINA

Latina Campo

Obóz polskich emigrantów znajduje się w samym centrum Latiny, odległej o około 60 kilometrów od Rzymu. Mieszka w nim prawie 500 osób; półtora roku temu, gdy włoskie władze podjęły decyzję o jego zamknięciu, przebywało tu 2 tysiące Polaków.

Kilkusetmetrowy biały obdrapany mur. Brama, za którą dyskutuje dwóch policjantów. Są to specjaliści od pilnowania Polaków w obozie — przy czym oczywiście specjalnie tym się nie przejmują. Długo bramę przekroczyłem bez przeszkód. Za nią poustawiane w szeregi baraki. W pokojach, które mają po kilka metrów kwadratowych, rodzący po dwóch, trzech lub czterech. Łózka, koce, szafa i energia elektryczna. Łazienka koedukacyjna na korytarzu — kilka kabin dla potrzebujących, prysznic i uniwalia. Ciepła woda przeważnie jest.

Baraki do zjedzenia — z zewnątrz i wewnątrz — przypominają te, w których mieszkają polscy studenci SGGW-AR w Warszawie, na Jelonkach. Komfort podobny, choć w tych mieszkają emigranci, w naszych — przyszła kadra kierownictwa polskiego rolnictwa.

Emigrant, który zdążył się zapalić przed zamknięciem obozu w sierpniu 1987 roku, ma zapewniony dach nad głową, środki higieny osobistej oraz posiłek trzy razy dziennie: śniadanie, bułeczka, dżemik i serrek topiony; obiad: pasta czyli makaron z przecierem pomidorowym oraz owoce; kolacja jak śniadanie. W niedzielę obiad świąteczny — frytki z kurczakiem.

Dolce vita

Włosi nie dają emigrantom kieszonkowego. Dlatego codziennie, przed bramą obozu, odbywa się prezentacja. Na skraju chodnika stoi szereg Polek i Polaków — przecieć miśnie oczekują na nadjeżdżających Włochów szukających taniej siły roboczej. Czasami następuje wybór, szybkoje dogadanie warunków i szczęśliwiec odjeżdża na kilka godzin. Praca jest fizyczna, najczęściej krótkotrwała, zawsze nisko płatna. Można się na nią nie godzić, ale wtedy obiadowa pasta po prostu wychodzi uszami.

Najwięcej pracy jest w sezonie rolniczym, ale wtedy są tu takie upały, że praca w polu jest dla człowieka z północy niezwykle uciążliwa. Dobry zarobek na godzinę to 5 tys. lirów, czyli 3 amerykańskie dolary. We Włoszech można sobie za to kupić dwa kotlety, czy jakikolwiek owoc.

Pasażerami miejskich (może raczej — gminnych) autobusów w Latynie i okolicach są przede wszystkim Polacy. Dla miastych wszystkie przejazdy są bezpłatne. W wielu miejscach można czuć się jak w kraju, nie tylko zwanym język, ale też pokaz tutejszej, modnej oraz szarych, nieporadnych wytworów polskiego przemysłu odzieżowego. Szare to przeważają i przeważają rodzimym z kraju.

Mieszkańcy polskiej Latiny — to cały przekrój społeczny. Samotni i rodziny, młodzi i starzy. Alkoholicy i nałomcy. Przyjeżdżają z nadzieją na lepsze życie. Nie, nie tutaj. Muszą czekać 2-3 lata na wyjazd do punktu docelowego: Kanady, Australii lub Stanów Zjednoczonych.

Niektórzy decydują się na RPA. Mają nadzieję, że tamten Zachód będzie znacznie lepszy — tam ich docenią, dadzą mieszkanie, pracę, naukę języka. Tam dadzą pokazać swoje możliwości. Dlatego obóz traktują jako coś chwilowego, chociaż czasem trwa to i kilka lat. W zaleźności od potrzeb spędzają ten czas w różny sposób.

Jedni łapią każdą pracę — mogą lepiej jeść i odkładają pieniądze na start w nowym świecie. Inni, grosze które zarabiają zaraz przepijają — ze smutku lub z potrzeby.

Niechętnie pomagamy sobie nawzajem. O ile inni emigranci jak Turcy, Hindusi czy Chińczycy wzajemnie się wspierają, o tyle u nas — każdy ciągnie w swoją stronę.

W obozie mówią, że życie opiera się na: pieniądzech, dupie i znajomościach. Tak jest podobno wszędzie. W kraju można próbować się od tego odciąć, w obozie trzeba się tym prawem podporządkować. Obóz przeto gruchocze charakterem i morale. Niektórzy nie wytrzymują psychicznie i wracają do Polski, zdarza się, że w przeddzień wylotu do kraju docelowego.

Codziennosc

Gdy zbliża się wieczór — wracają do obozu. Po drodze namiętni Włosi „zakują”; podjeżdżają samochodami do młodych Polek, zwłaszcza blondynek — trąbią i otwierają drzwi zachęcając do wejścia. Włosi kochają Polki, bo są piękne i tanie. Polki kochają Włochów, bo są przystojni i mają pieniądze.

Marta

Przyjechała do obozu tuż przed jego zamknięciem, półtora roku temu. Starość się nieczym nie przejmować. Przywiozła z Polski 300 dolarów. Nie garnie się do pracy, ale ma nadzieję, że gdy przyjdzie jej czas na wyjazd, dolarów będzie miała za czterysta. Spokojnie czeka na rozmowę w ambasadzie kanadyjskiej i państwowego sponsora. Kiedy wyjedzie — trudno przewidzieć.

Rafał

Przyjechał do obozu dwa lata temu. Ma 24 lata, a w Polsce pracował na dole w kopalni. Chce pojechać do Kanady i czeka na sponsora. Ma on zapewnić mieszkanie, kurs językowy i utrzymanie przez kilka miesięcy. Oczywiście po znalezieniu pracy wszelkie koszty trzeba spłacić sponsorowi. Żal tego się nie boi.

— Z zarabiałem miesięcznie do 70 tys. złotych — mówi. Pracowałem ciężko, często w soboty i niedziele — o mieszkaniu, jego wyposażeniu, samemu jedłem mogłem tylko pomarzyć. Wyszarpiane spod ziemi pieniądze wystarczyły jedynie na upicie się. Miałem dość stania w kolejce „zalatowania” „organizowania” i tych wszystkich politycznych ruchawek. Wtem, w Kanadzie też będę fizyczny, będę pracował przez pięć dni w tygodniu, wracam do domu późnym wieczorem. Ale to miałem też i w Polsce. Za to będę mógł weekend spędzić w dowolny sposób, pojechać samochodem nad czyste jezioro, zrobić zakupy — może skromne — ale w przystępny, zapelnionym towarami sklepie. Nie będzie mi niewyspana obrazona sprzedawczyni nakładająca brudną ręką kruszącego się białego sera i wznawiała, że może, bo ma aktualną książeczkę zdrowia ekspedientki.

Helena

Wyjechała z Polski dwa lata temu. Zostawiła w kraju męża i dziecko. Jest młoda i pewna, że da sobie radę. Trochę pracowała na zmywaku w małej, włoskiej restauracyjce. Była kochanką swojego szefa, przystojnego żonatego — Włocha. Taki tu zwyczaj, że szef wybiera sobie wśród emigracyjnego personelu. Zaprasza wtedy na przejażdżkę do swojego nadmorskiego domku letniskowego, przy czym wysoki szef nie są dla jego żony zaskoczeniem. Helena za dwa dni wylatuje do Kanady. Od żony szefa dostała z tej okazji ekstra pieniądze — 100 tys. lirów włoskich. Koleżanki namówiły Helę, żeby zadzwoniła z lotniska do swojego męża, bo wyjazd jest niespodziewany. Obiecała, że to zrobi. Jak się ustawi, może sięgnąć go do Kanady.

Marylka

Zastąpiła Helenkę na zmywaku już tydzień temu. Zastąpiła ją także w roli kochanki szefa. Marylka uwielbia się kochać — sprawia jej to wielką przyjemność i robi to spontanicznie. Pomieważ szef nie jest brzydki — nie ma do niego uprzedzeń. Szef Marylkę wyróżnił, kupując jej radiomagnetofon „Gold Star”.

Michał

Po dwuletnim oczekiwaniu otrzymał rządowego sponsora. Za tydzień miał wylecieć do Stanów. Przejechała go samochodem młoda Włoszka. Michał miał 24 lata i był bardzo dobrym człowiekiem. Chciał żyć lepiej, wraz ze swoją żoną i dzieckiem, w nowym świecie. Żona przyjechała do niego przed miesiącem, namawiała do powrotu, była u wroźki. Ta powiedziała jej, żeby nie wracała, bez męża. — Jeśli wrócisz sama, on zginie — mówiła. Michał uśmiechał się na te wieści serdecznie. — Nie bądź naiwna — przekonywał. — Tyle już przeszedłem, jestem po rozmowie, za trzy tygodnie leczę, urządzę się i ścagnę was. Żona wróciła do Polski po dwutygodniowym, bezskutecznym przekonywaniu męża.

Michała żegnał cały obóz, policjanci nie chcieli wypuścić trumny na teren campu, gdzie miała się odbyć msza żałobna. Mizerną postawą w tej sytuacji odznaczył się jeden z polskich księży, który miał celebrować mszę. Dopiero pod naciskiem obozowej społeczności i pod groźbą odprawienia mszy przed bramą obozu — policjanci ustąpili.

Julia

Miała w Polsce narzeczonego. On wyjechał dwa lata temu do RFN na zarobek. Pracował pół roku szarpając się z wypełnionymi betonem taczakami. W tym czasie Julia wyskoczyła do obozu we Włoszech. Spotkali się tutaj niedawno. On zarobił trochę prawdziwych pieniędzy, ona jest już po rozmowie i wylatuje do Kanady. Okazało się, że trudno im się wspólnie dogadać. Jurek poznał Zachód od gorszej strony — na wszystko musiał zarobić pobijając pełną taczkę kilkanaście godzin dziennie. Julia ma spanie i jedzenie, co prawda kiepskie, ale za darmo. Ubrania przywieźli jej rodzice, Włochy jej nie odpowiadają, ale Kanada... Okazało się, że zbyt rozbieżnie oceniają Kanadę. Julia leci za ocean, Jurek stoi pod zachodniemiemieciami ambasad po wzięciu.

OGŁOSZENIA

ARIS-FURS

BŁAMY - FUTRA - NORKI...
DUŻY WYBÓR - GWARANTOWANA JAKOŚĆ
CENY PRZYSTĘPNE

ATENY - OMONIA - UL. PIREOS (ITSALDARI) 8 11P

TEL. SKL. 52 31 130

TEL. DOM. 89 44 434 - 89 80 373

ZAPRASZAMY

*****

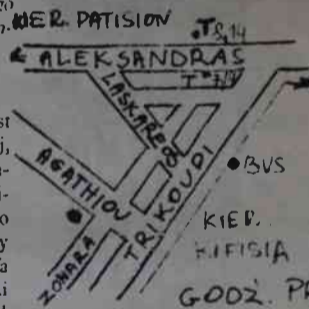
LEKARZ

Dr med. Wojciech Dulowski

Chirurg - ortopeda - traumatolog

Ateny - MIKRASS ASSIAS 34

tel. 7708 915

LEK.

OGÓLNY I PEDIATRA

ATHINA, AGATHION

D.J. LEWANDOWSKI

GOOZ. PRZYJĘĆ 17⁰⁰ - 21⁰⁰

*****

SERWIS-NAPRAWA

Łodówek, pralek, pieców elektrycznych.
Nr telefonu: 8227806. Piotr.

SPRZEDAM

Sprzedam Fiata 126 p po wypadku
w całości lub na części
Tel. 83 - 25 - 742

w g. 8-18-tej

*****

INNE

Angielskie po kątem interwju

uczę.

Ceny konkurencyjne.

tel. 4954 872

TS

cdn

LIGA BOKSERSKA

Warszawa - Gornik... 14.6; Gliwice - Debica... 14.6; Gdansk - GKS Jastrze... 14.6; Lubin - Zaglębie... 14.6; Warszawa 14.6.

Tabela:

Table with 2 columns: Team, Points. Rows include Gornik (18, 107-93), Debica (15, 147-113), etc.

LIGA KOSZYKAREK

(1)

Mężczyźni walczyli... w Mont-Saint-Salome... Guenther (Austria) - 2.31.04 r... Armina Hiltnera z 2.31.56 min.

Również Austriak Stangassinger wygrał... w amerykańskiej... w alomnie supergi... grała Regina Moes RFN - 1.04.27

Niedługo po odejściu tow. Tejchmy - pisał W. Gomulka - przybył... w 1974 roku... w 1974 roku...

Gomulka przyjął... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Urodził się 14 lipca 1927 roku... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Od pięćdziesiątego siódmego... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Największym zagrożeniem... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Również w lutym... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

W 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Widzenia stawała się... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Podczas inauguracji... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Nie przeszkadza... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

W wywiadzie dla... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Ale minister kultury... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Podobnie jak... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Przez prawie rok... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

A sprawa odpowiedzialności... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Nie odmówił... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

J. Tejchma: Podjąłem... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Bez słowa odkłada... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Niedawno zachwyli... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

No, to kiedy będzie... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

J. Tejchma: - trzeba... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Wzrost... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Mogą być... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Na spotkanie z... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Wskakując guzik... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Faza pierwsza:

polityk z ambicjami... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Nalewa kawę do... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Wyjasnia: - Nie... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Miał i szybko go... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

- Mam czyste ręce... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

W roku 1956 awansował... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

W 1959 roku przyjechał... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Sprawność w Zagórzu... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Faza druga:

polityk staje się... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Piętrowy domek... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Miał więc gdzie... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Tak, to było... w 1974 roku... w 1974 roku... w 1974 roku...

Ken Follett

igła

(13)

powieść

w odcinkach

Na dworcu Euston pomimo późnej pory było jeszcze pełno ludzi. W czasie pokoju stacje zamykano około północy, ale opóźnienia spowodowane wojną sprawiły, że często ostatni pociąg nie odjeżdżał przed rannym, przywożącym mleko. Hala dworcowa wypełniona była stosami walizek i tobołków oraz śpiącymi przy nich ludźmi.

Bloggs pokazał zdjęcie trzem policjantom pilnującym porządku na peronach. Żaden z nich nie rozpoznał twarzy. Wypytal dziesięć sprzątaczek wagonów — na próżno. Poszedł do każdej budki kontrolera. Jeden z przesłuchiwanym pracownikom odpowiedział rzeczowo, że stara się raczej przyglądać biletom niż twarzom pasażerów. Zaczepił nawet paru podróżnych — bez żadnego rezultatu. W końcu poszedł do kasy i pokazał zdjęcie urzędnikom sprzedającym bilety.

Łysy, gruby kasjer z wystającą sztuczną szczęką rozpoznał w końcu twarz Fabera.

— Dla rozrywki prowadzę pewną grę — wyjaśnił. — Kiedy patrzę na pasażerów, staram się zauważyć jakieś szczegóły, które wylumaczyłyby mi powód ich podróży. Tak więc mężczyzna w czarnym krawacie jedzie prawdopodobnie na pogrzeb, farmer, który wraca do domu, nosi ubłocone wysokie buty. Zauważam czapki studenckie albo biały ślad na palcu kobiety, z którego zdjął obrączkę... rozumie pan teraz? Moja praca jest bardzo nudna... nie, żebym się skarżył, tylko...

— A co szczególnego zauważył pan patrząc na faceta ze zdjęcia? — przerwał mu Bloggs.

— Absolutnie nic. No właśnie, zupełnie nie wiedziałem, co z nim jest. Wyglądał, jak gdyby nie chciał rzucać się nikomu zbyt łatwo w oczy. Wie pan, co mam na myśli.

— Tak, wiem. — Bloggs zamyślił się. — Chciałbym, żeby pan się dobrze zastanowił, zanim pan odpowie. Czy pamięta pan, gdzie on mógł pojechać?

— Tak — powiedział gruby kasjer — do Inverness.

— To wcale nie znaczy, że on tam jedzie — wywnioskował Godliman. — Jest przecież zawodowcem i dobrze wie, jakie pytania będziemy zadawać na stacjach kolejowych. Przypuszczam, że Faber automatycznie kupuje bilet w zupełnie przeciwnym kierunku. — Spojrzał na zegarek. — Musiał zdążyć na pociąg, który odchodzi o jedenastej czterdziestej pięć i wjeżdża teraz pewnie do Staffordu. Sprawdziłem u zawiadowcy stacji — dodał wyjaśniająco. — Zatrzymają pociąg niedaleko Crewe. Mam do dyspozycji samolot, który przetrzuci was do Stoke-on-Trent. Parkin, wsiądźciez do pociągu na pierwszej stacji przed miejscowością Crewe. Ubiierzcie się w mundur kontrolera i będziecie sprawdzali wszystkie bilety i oglądali twarze w tym pociągu. Kiedy zauważysz Fabera, nie spuszczać z niego oka. Bloggs, będziesz czekał przy wyjściu w Crewe na wypadek, gdyby Faber zdecydował się uciec na tej stacji. Ale myślę, że nie ucieknie. Wsiądźciez do pociągu i będziecie pierwszy w Liverpoolu. Poczekasz przy budce kontrolera na pojawienie się Parkina i Fabera. Połowa tamtejszego posterunku będzie na miejscu, gotowa pomóc w każdej chwili.

— Wszystko pójdzie jak z płatka, o ile on mnie nie rozpozna — powiedział Parkin. — Ale co będzie, jeśli Faber pamięta moją twarz jeszcze z Highgate?

Godliman otworzył szufladę biurka i wyciągnął z niej rewolwer, który wręczył Parkinowi.

— Jeśli cię rozpozna, zastrzel drania.

Parkin schował broń do kieszeni bez dalszych pytań.

— Chcę, żebyście obaj w pełni zdawali sobie sprawę z wagi waszego zadania. Jeśli nie uda nam się złapać tego człowieka, inwazja Europy zostanie opóźniona, prawdopodobnie o rok. Przez ten czas możemy stracić szansę wygrania wojny. Korzystna dla inwazji chwila, którą mamy teraz, może się już nie powtórzyć — powiedział Godliman.

— Czy zostaliśmy poinformowani, ile dni nas dzieli od tego ważnego dnia? — zapytał Bloggs.

— To tylko kwestia tygodni. Nie więcej nie wiem na ten temat.

— A więc stanie się to w czerwcu — myślał głośno Parkin.

— Do diabła — zaklął Bloggs.

— Bez komentarzy — rzucił Percy.

Telefon zadzwonił i Godliman podniósł słuchawkę. Po chwili spojrzal na obu mężczyzn i oznajmił: — Samochód już na was czeka. Bloggs i Parkin wstali pośpiesznie.

— Poczekajcie chwilę — powiedział Godliman. Zatrzymali się przy drzwiach i spojrzeli na profesora. Godliman mówił do słuchawki: — Tak jest, sir. Oczywiście. Zrobię to. Do widzenia, sir.

Bloggs nie mógł sobie przypomnieć żadnego człowieka, do którego Godliman zwracałby się „sir”.

— Kto to był? — zapytał w końcu.

— Churchill — wyjaśnił Godliman.

— Co on miał do powiedzenia? — zapytał Parkin zaskoczony.

— Życzył nam szczęścia i udanej akcji.

15

W przedziale zrobiło się zupełnie ciemno. Faber przypomniał sobie usłyszaną kiedyś dowieść: „Weź rękę z mego kolana. Nie, nie ty, tylko ty”. Anglicy wymyślali kawały w każdej sytuacji. Stan kolei brytyjskich był gorszy niż kiedykolwiek, ale nikt nie narzekał, gdyż wszyscy zdawali sobie sprawę, że dzieje się tak ze względu na wojnę. W ciemnościach Faber czuł się znacznie bezpieczniej, nikt nie widział jego twarzy.

Wcześniej pociąg rozbrzmiewał zbiorowymi śpiewami. Rozpoczęli trzej marynarze stojący na korytarzu, do których przyłączył się cały przedział.

Potem usłyszeli ryk syren ogłaszających alarm przeciwlotniczy i pociąg zawisł do trzydziestu mil na godzinę. Pasażerowie powinni wtedy przysiąść się płasko na podłodze, ale oczywiście nie wystarczyło dla wszystkich miejsca. Rozległ się przeraźliwy głos jakiejś kobiety: „O Boże, jak się boję!” i wtedy mężczyzna mówiący z wyraźnym londyńskim akcentem zaczął ją pocieszać: „Drozwyczyno, jesteś w najbezpieczniejszym miejscu, nie o ci tu nie zrobią”. Naprawdę nagle zamilkło i strach zdążył się uklonić. Ktoś otworzył walizkę i puścił w obieg paczkę kanapek z jajkiem.

Jeden z marynarzy zaproponował grę w karty.
— Jak można grać w karty w takich ciemnościach?
— Wystarczy wyczuć ich brzegi. Wszyscy karty Harry'ego są znaczone.

Okolo czwartej rano pociąg stanął nieoczekiwanie.
— Zalóżę się, że jesteśmy niedaleko Crewe — powiedział miły głos, który według Fabera należał do ośiarodawcy kanapek z jajkiem.

— Znając prędkość, jaką rozwijają nasze pociągi, możemy być gdzieś między Bolton i Bournemouth — odezwał się londyńczyk.

Pociąg drgnął i ruszył znowu ku wielkiej radości wszystkich pasażerów. Faber pomyślał, że żaden z podróżujących mężczyzn niczym nie przypominał stereotypowego Anglika z jego lodowatą rezerwą i poczuciem własnej wyższości.

Parę minut później usłyszeli głos z korytarza: „Proszę bilety do kontroli”. Faber rozpoznał akcent z Yorkshire; byli już na północy kraju. Pośpiesznie zaczął szukać biletu w kieszeni.

Siedział w samym rogu obok drzwi, skąd miał dokładny widok na korytarz. Konduktor oświetlał latarką bilety pasażerów i Faber zauważył jego twarz w odbijającym się świetle. Wydała mu się dziwnie znajoma.

Faber czekał, aż kontroler podejdzie do niego. Przypomniał sobie swój nocny koszmar i zdanie, które wciąż dźwięczało mu w uszach: „Przecież to jest legitymacja Abwehry”. Uśmiechnął się do siebie w ciemnościach.

Nagle zmarszczył czoło, zastanawiając się, czy był to tylko zwyczajny zbieg okoliczności. Pociąg zatrzymuje się z przyczyn nie wyjaśnionych, zaraz potem następuje kontrola biletów, twarz konduktora nie jest zupełnie obca... Może nie ma to większego znaczenia, ale nie zabił go dotąd tylko dlatego, że nauczył się niczego nie lekceważyć. Wyrzucił jeszcze raz na korytarz, kontroler wszedł do jakiegoś przedziału.

Pociąg zatrzymał się tylko na chwilę — stacja, według dobrze poinformowanych współtowarzyszy podróży w przedziale, nazywała się Crewe — i ruszył dalej.

Faber jeszcze raz przyjrzał się twarzy konduktora i nagle przypomniał sobie. Pensjonat w Highgate! Chłopak z Yorkshire, który tak bardzo chciał wstąpić do wojska!

Zaczął uważnie śledzić jego ruchy. Zauważył, że latarka kontrolera oświetla nie tylko bilety, ale i twarz każdego pasażera.

„Spokojnie — mówił sobie w myślach Faber. — Nie wyciągaj zbyt pochopnych wniosków”. No bo niby w jaki sposób mogli wiedzieć tak szybko, gdzie go szukać. Czyżby w tak krótkim czasie odkryli, do którego wsiadł pociąg, odnaleźli jednego z niewielu ludzi, którzy pamiętali jego twarz, i kazali mu udawać kontrolera biletów? Nie, to zupełnie niemożliwe.

Przypomniał sobie, że chłopak nazywał się Parkin. Billy Parkin. Wydawał się teraz znacznie starszy. Nie, to musi być ktoś do niego podobny — może starszy brat. Na pewno to czysty przypadek.

Parkin wszedł do sąsiedniego przedziału. Nie było chwili do stracenia: Faber przygotował się na najgorsze i szybko zaczął omyslać plan działania. Wstał, wyszedł z przedziału i zaczął iść korytarzem, starając się omijać walizki, torby i ciała śpiących pasażerów. Ubikacja na szczęście była wolna. Wszedł do środka i zamknął za sobą drzwi.

Staral się tylko zyskać na czasie; konduktorzy pamiętali również o toaletach. Usiadł na sedesie i zaczął się zastanawiać, jak wybrnąć z sytuacji. Pociąg nabrał już szybkości i wyskoczenie z wagonu stało się zbyt ryzykowne. Poza tym ktoś mógłby go wtedy zauważyć i jeśli naprawdę go szukali, zatrzymają pociąg.

— Bilety proszę. — Głos Parkina stawał się znowu niedaleki. Nagle Faberowi przyszedł do głowy pewien pomysł. Połączenie między dwoma wagonami stanowiło małą przestrzeń, zamkniętą rozciągającą się harmonijką, z drzwiami po obu stronach, chroniącymi od hałasu i przeciągu. Wszedł z ubikacji, przedarł się do końca wagonu, otworzył drzwi i stanął w przejściu. Potem zamknął drzwi za sobą.

Poczul lodowate zimno. Hałas stawał się nie do zniesienia. Usiadł na ziemi i zwinął się w kłębek udając, że próbuje drzeć. W takim miejscu tylko trup mógłby zasnąć, chociaż w tych czasach pasażerowie dziwnie się zachowywali w pociągach. Siłą woli starał się zapanować nad dreszczami.

— Bilety proszę. — Drzwi otworzyły się za nim.

Udawał, że nie słyszy. Dobięgl go dźwięk zamykanych drzwi.

— Obudź się, śpiąca królowo. — Głos na pewno należał do Parkina. Faber udawał, że się porusza, potem wstał, cały czas odwrócony plecami. Zrobił gwałtowny ruch, w rękę błysnął mu sztylet. Popchnął Parkina w stronę drzwi i podniósł ostrze do jego szyi.

— Jeśli nie będziesz cicho, to cię zabiję — wyszeptał.

Drugą ręką zabrał chłopakowi latarkę i oświetlił jego twarz. Parkin był mniej przerażony, niż się tego spodziewał Faber.

— No tak. Billy Parkin, który tak bardzo chciał wstąpić do wojska, a skończył na pracy w kolejnictwie. Zawsze to jednak mundur.

— To ty! — powiedział Parkin.

— Dobrze wiesz, że to ja, maly Billy Parkinie. Szukałeś mnie przecież. Dlaczego? — Staral się, żeby w jego głosie brzmiała wyraźna złośliwość.

— A po co miałbym pana szukać. Nie jestem przecież policjantem — oburzył się Parkin.

Faber groźnie poruszył nożem.

— Przestań kłamać.

— Słowo honoru, panie Faber. Niech mnie pan puści, obiecuję, że nikomu nie powiem, że pana widziałem.

Faber zaczął mieć pewne wątpliwości. Albo Parkin mówił prawdę, albo udawał tak dobrze, jak on sam.

Parkin poruszył się nagle i prawą ręką zaczął szukać czegoś w ciemnościach. Faber żelaznym uściskiem złapał jego ramię. Parkin usiłował walczyć przez chwilę, ale Faber przystawił ostrze sztyletu do jego szyi i chłopak uspokoił się. Potem Faber poszukał kieszeni, do której usiłował sięgnąć Parkin, i wyciągnął z niej rewolwer.

— Kontrolerzy biletów nie noszą broni — powiedział. — Dla kogo pracujesz, Parkin?

— My wszyscy nosimy teraz broń. Z powodu zaciemnienia zbrodnie zdarzają się dzisiaj w pociągach bardzo często.

Parkin kłamał odważnie i z uporem. Faber zdecydował, że samymi groźbami nie zmusi go do mówienia.

Pchnięcie było nagle, szybkie i celne. Ostrze sztyletu przesunęło się w jego dłoń i na ułamek sekundy zanurzyło w lewym oku Parkina. Ręka Fabera zacisnęła się mocno na ustach chłopaka. Hałas pędzącego pociągu zagłuszył stłumiony krzyk gwałtownego bólu. Parkin podniósł obie ręce w stronę uszkodzonego oka.

Faber wykorzystał przewagę.

— Pamiętają, że masz jeszcze drugie oko. Dla kogo pracujesz? — pytał dalej.

— Dla wywiadu wojskowego. Błagam, niech pan więcej tego nie robi.

— Kto? Menzies? Masterman?

— Ach nie, Godliman, Percy Godliman.

— Godliman? — Faber znał skądś to nazwisko, ale nie był to właściwy czas, żeby próbować przypomnieć sobie skąd. — Co oni mają?

— Zdjęcie, rozpoznałem je wśród innych.

— Jakie zdjęcie? Jakie zdjęcie?

— Drużyna biegaczy, wysiagi, puchar, armia. — jęczał Parkin. Faber przypomniał sobie. O Boże, skąd oni je wzięli? Nocny kłuskarz sprawdzał się, miał jego zdjęcia. Ludzie rozpoznają teraz jego twarz. Jego twarz!

Zbliżył sztylet do prawego oka Parkina.

— W jaki sposób się dowiedziałeś, gdzie jestem?

OGŁOSZENIA

ARIS-FURS

BLAMY - FUTRA - NORKI

DUŻY WYBÓR - GWARANTOWANA JAKOŚĆ

CENY PRZYSTĘPNE

ATENY - OMONIA - UL. PIREOS I TSALODARI B 119

TEL. 341. 52 31 30

TEL. DOM. 89 44 434 - 89 40 373

na miejscu, 100% w gotówce, 10% w gotówce, 90% w gotówce

było — taka kolejka?

— Coś musiało mi zaszkodzić.

— Pewnie kanapka z jajkiem — zaśmiał się londyńczyk.

Faber myślał o Godlimanie. Nazwisko nie było mu obce — jak przez mgłę widział twarz tego człowieka w średnim wieku, z okularami na nosie i fajką w zębach, o trochę nieprzytomnym spojrzeniu naukowca. Ależ tak, oczywiście — był profesorem.

Przypomniał sobie teraz dokładnie. W pierwszych latach swojego pobytu w Londynie Faber miał niewiele do roboty. Wojna jeszcze się nie zaczęła i większość ludzi wcale nie wierzyła w jej nadejście. (Faber nie należał do grupy optymistów). Zajmował się mało pożyteczną pracą polegającą na przeglądaniu i sprawdzaniu starych map Abwehry, jak również sporządzaniem ogólnych raportów w oparciu o własne obserwacje i przeczytane artykuły z gazet. Aby wypełnić czas, poprawiła swoją angielszczyznę i sprawdzić, jak dalece uda mu się grać rolę Anglika, wyruszył na zwiedzanie kraju.

Zamiar obejrzenia katedry w Canterbury był całkiem niewinny, chociaż Faber nie zapomniał kupić pocztówki przedstawiającej widok miasta i kościoła z góry, które to zdjęcie wysłał Luftwaffe. Co prawda niewiele pomogło; niemal przez cały rok 1942 Niemcy bezskutecznie próbowali zniszczyć katedrę. Faber poświęcił kilka dni na dokładne obejrzenie budowli, odczytywał stare inicjały wryte na ścianach, rozpoznawał style architektoniczne, w trakcie zwiedzania kościoła studiował dokładnie objaśnienia w przewodniku.

Właśnie oglądał wschodnie krążanki chóru, podziwiając ślepe arkady, kiedy zauważył obok siebie starszego mężczyznę, który podobnie jak i on pochłonięty był studiowaniem szczegółów budowli.

— Fascynujące, nie uważa pan? — powiedział mężczyzna, a Faber zapytał, co właściwie ma na myśli.

— Ten ostro zakończony łuk między okrągłymi arkadami. Bez żadnego powodu, bo wydaje mi się, że ta część nie została odbudowana. Z niewiadomych zupełnie przyczyn architekt po prostu zmienił ten jeden łuk. Ciekawe dlaczego?

Faber zrozmiał, co nieznajomy ma na myśli. Chór był romański, a nawa gotycka, niemniej to właśnie na chórze znajdował się pojedynczy gotycki łuk.

— A może mniś chciał zobaczyć, jak wyglądają ostre łuki i architekt wybudował jeden na próbę — starał się znaleźć wytłumaczenie. Starszy mężczyzna spojrzal na niego wyraźnie zdziwiony.

— Doskonale wytłumaczenie! Rzeczywiście tak właśnie mogło być. Czy jest pan historykiem?

Faber roześmiał się.

— Nie, tylko urzędnikiem, który czasami czyta książki historyczne.

— Ludzie doktoryżują się dzięki takim błyskotliwym hipotezom.

— Ach, w tym pan jest historykiem?

— Tak, na własną zgubę. — Wyciągnął rękę. — Nazywam się Percy Godliman.

„Czy to możliwe — myślał Faber, kiedy pociąg pędził przez Lancashire — żeby ten tak pospolicie wyglądający człowiek w tweedowym ubraniu odkrył prawdę o mnie?” Aby nie rzucać się zbyt łatwo w oczy, szpiedzy przeważnie udawali urzędników, nigdy zaś naukowców, gdyż takie kłamstwo było zbyt łatwe do wykrycia. Istniały jednak pewne pogłoski, że i ludzie z tytułami naukowymi pracowali w wywiadzie. Faber zawsze wyobraził sobie, że agenci to mężczyźni młodzi, wysportowani, agresywni i zarówno odważni, jak sprytni. Godliman był sprytny, lecz nie miał żadnej z pozostałych cech. Chyba... że się zmienił.

Faber spotkał go ponownie, chociaż nie zamienił wtedy ani jednego słowa. Nieco później, po spotkaniu w katedrze, Faber przeczytał ogłoszenie, zapraszające na publiczny wykład profesora Godlimana, który miał mówić o czasach Henryka II. Poszedł więc z ciekawości. Prelekcja była żywa, przekonująca i świadczyła o dużej erudycji wykładowcy. Godliman wydawał się być trochę komediową postacią, kiedy śmiesznie podrygiwał, podniecając się coraz bardziej tematem, ale Faber szybko zrozumiał, że umysł jego jest niezwykle prężny i przenikliwy.

A więc to był człowiek, który wiedział, jak wygląda Die Nadel. O Boże, następny amator. Popelniał błąd nie do wybaczenia. Jednym z nich było wysłanie Billy Parkina, bowiem Faber rozpoznał chłopca. Godliman powinien przecież wysłać człowieka, którego twarz Faber nigdy nie widział. Oczywiście, Parkin prędzej niż ktoś inny mógł rozpoznać Fabera, ale nie miał żadnej szansy przycięcia takiego spotkania. Zawodowiec przewidziałby wszystkie konsekwencje takiego kroku.

Pociąg zatrzymał się nagle i stłumiony głos na peronie poinformował, że znaleźli się w Liverpoolu. Faber zaklął pod nosem; ponieważ raczej zająć się obmyśleniem następnego posunięcia, a nie marnować czas na wspomnienia o Godlimanie.

Czekali na niego w Glasgow, tak przynajmniej powiedział Parkin. Dlaczego właśnie w Glasgow? Przecież na dworcu Euston mogli się dowiedzieć, że kupił bilet do Inverness! A jeśli nawet podejrzewali, że jechał do całkiem innego miasta, powinni się domyślić, że jego wybór padnie raczej na Liverpool, skąd najłatwiej można się dostać na promy płynące do Irlandii.

Faber nienawidził zbyt pochopnych decyzji. Cokolwiek jednak o nim wiedzieli, musiał teraz wystąpić z pociągu.

Wstał, otworzył drzwi, zszedł na peron i skierował się w stronę budki kontrolera. Nagle coś przyszło mu do głowy. Przypomniał sobie dźwięk błysku oczach Parkina tuż przed jego śmiercią. Nie było to mawianie, strach czy ból, chociaż widział je również w spojrzeniu chłopaka. Przypomniało to raczej doznanie — triumfu.

Faber spojrzal na kontrolera, przeszedł obok niego i nagle zrozumiał wszystko. Naprzeciwko wyjścia czekał młody blondyn ubrany w taperski i prochowiec, którego Faber widział przedtem na Leicester Square. Zmuszony do zdrady, upokorzony Parkin złapał języczek peronu i miernie oszukał Fabera. Pulapka znajdowała się tutaj, a nie w Glasgow.

c d n

SPORT SPORT SPORT

I LIGA BOKSERSKA

Legia Warszawa - Gornik Sosnowiec 14:8; Igloopol Debica - Czarni Slupsk 18:2; Stoczniowiec Gdansk - GKS Jastrzebie 11:8; Zagłębie Lubin - Gwardia Warszawa 14:6.

Tabela:

1. Igloopol	18	167-83
2. Czarni	15	147-113
3. Zagłębie	15	141-118
4. Legia	13	139-121
5. Gwardia	13	134-126
6. Jastrzebie	12	119-141
7. Gornik	10	110-150
8. Stoczniowiec	8	83-177

Na jedną kolejkę przed zakończeniem rozgrywek mistrzowski tytuł obronili bokserzy Igloopolu Debica.

I LIGA KOSZYKAREK

Włókniarz Pabianice - Lech Poznan 77:75 (40:40); Polonia Warszawa - Start Lublin 90:70 (48:34); Slesza Wroclaw - Stal

Brzeg 88:81 (49:24); Wisla Krakow - ROW Rybnik 94:70 (40:36).

Mecze: Czarni Szczecin - Stilon Gorzow (55:89) i Olimpia Poznan - Spojnia Gdansk (76:85) rozegrano awansem 29 listopada.

Spotkania zaplegte: Czarni Szczecin - Olimpia Poznan 47:93 (18:51); Stilon Gorzow - Spojnia Gdansk 81:55 (30:27); Czarni Szczecin - Spojnia Gdansk 50:96 (34:48); Stilon Gorzow - Olimpia Poznan 70:78 (38:37).

Tabela:

1. Włókniarz	21	852-763
2. Olimpia	19	869-747
3. Wisla	18	889-810
4. Polonia	18	868-789
5. Spojnia	17	830-731
6. Stal	17	845-862
7. Lech	17	805-840
8. Slesza	16	804-777
9. Stilon	15	727-840
10. Start	14	805-855
11. ROW	14	699-803
12. Czarni	11	645-917

Pilkarki ręczne w półfinale

(W) W Danii rozpoczęły się mistrzostwa świata grupy „B” w pilce ręcznej kobiet. Reprezentacja Polski w meczach eliminacyjnych pokonała Bratysławę 36:23 (18:11), przegrała z RFN 24:28 (14:13) oraz zwyciężyła CSRS 26:20 (12:7), awansując do półfinałów.

Po dniu przerwy Polki grać kolejno: 5 bm. z Bułgarią, 6 bm. z Rumunią i 8 bm. z Japonią.

Meška reprezentacja Polski uczestniczyła w międzynarodowym turnieju w Haarlemie. Nacz. zespół zwyciężył Japonię 22:21 (7:11) oraz przegrał z Holandią 19:25 (8:11) i z NRD 18:23 (9:9). Polacy zajęli przedostatnie (piąte) miejsce. Zwyciężyła drużyna NRD. (PAP)

Zimowe puchary

Karuzela alpejskiego Pucharu Świata wciąż jeszcze kręci się za oceanem.

Mężczyźni walczyli w Kanadzie w Mont-Saint-Anne. W slalomie gigantycznym, najsztybszy okazał się Guenther Mader (Austria) - 2.31,04 min., który wyprzedził Norwega Ole Christiana Furusetha - 2.31,29 i Armina Bittnera z RFN - 2.31,56 min.

Również Austriak, Thomas Stangassinger wygrał slalom specjalny. Uzyskał on czas łączny - 1.43,51 min. zwyciężając przed swym rodakiem Bernhardem Gstreinem - 1.44,00 i Marklem Girardellem z Luksemburga - 1.44,48 min. W klasyfikacji Pucharu Świata prowadzi Furuseth z dorobkiem 107 pkt.

W amerykańskiej miejscowości Vail rywalizowały kobiety. W slalomie supergigancie, wygrała Regina Moesenlechner z RFN - 1.25,87 min., przed Austriaczką Sigrid Wolf - 1.25,96 oraz swą rodaczką Michaelą Gerg - 1.26,31 min.

Slalom gigant wygrała Anita Wachter (Austria) - 2.18,29 min. wyprzedzając Dianę Ruffe (USA) - 2.19,11 i Szwajcarce Vreni Schneider - 2.19,59 min.

Huzia na Nowakowskiego

Zanihi w murze berlińskim powstały dziury i prasa sportowa NRD zmieniła ton, zajęto się jeszcze w środkach masowego przekazu tego kraju osobą Richarda Nowakowskiego. Dwukrotny mistrz Europy i dwukrotny medalista olimpijski w boksie znalazł się poza reprezentacją NRD, gdy osmielił się podczas mistrzostw świata w Monachium odłączyć od ekipy i umówić na kawę ze swoją mieszkającą w RFN babcią. Na początku tego roku Nowakowski wyjechał do babci na urodziny i już nie wrócił. Ostatnio zaś zdobył tytuł mistrza RFN, co było powodem artykułów w prasie NRD. „Deutsches Sportecho” pisze, że Nowakowski żył w tym kraju na poziomie znacznie przewyższającym poziom życia pracujących obywateli NRD. Gazeta twierdzi też, że na początku lat sześćdziesiątych Nowakowski jadąc swoim „Trabantem” z nadmierną szybkością spowodował wypadek, w którym zginął jego dziadek. Dodaje przy tym tajemniczo, iż „określone czynniki” postarały się o to, aby uszło to Nowakowskiemu bezkarnie.

Z ostatniej chwili:
W czwartek rozegrano w Salonikach mecz koszykówki mężczyzn między miejscowym ARISEM a LECHEM POZNAŃ. Zwyciężył Aris 116:92. Był to pierwszy mecz o Klubowy Puchar Europy.

Wygnanie z rajów

Statystyki wykazują, że nikt nie żyje się trenerem piłkarskim tak dobrze jak w Szwajcarii. Chodzi tu przy tym nie tyle o wysokość gaży, co o powność utrzymania posady. W ciągu ostatnich 10 sezonów we Włoszech zwolniono 35 trenerów, w RFN - 57, w Austrii - 46, a w Szwajcarii tylko 20. Przyczyną tego wyjątkowo łagodnego traktowania w Szwajcarii futbolowych szkoleniowców fachowcy upatrują w ich wysokich umiejętnościach i nieupatrywaniu w nich przez opinię publiczną jedynych winnych porażki. Wśród 20 wygnanych ze szwajcarskiego rajów znalazł się też Hubert Kostka.

Wielki Franz odejście

Franz Beckenbauer oświadczył, że po mistrzostwach świata „Italia - 90” zostanie się z reprezentacją RFN, którą prowadził przez ostatnich 6 lat. Jego następcą ma zostać również były świetny piłkarz Bert Vogts, który ostatnio szkolił kadre juniorów RFN.

Kick-boxingowy show w Lublinie

Niezwykłe atrakcje zapowiadają organizatorzy pojedynku w kick-boxingu pomiędzy mistrzem Europy amatorów w wadze superciężkiej Przemysławem Salatą i zawodowcem, Irlandczykiem Davidem Boydem. Walka odbędzie się w Lublinie 9 grudnia. Już sama cena biletu - 25 tys. zł - jest zachęcająca. Oprócz kick-bokserów mają wystąpić także Małgorzata Ostrowska z grupą „Lombard” oraz Beata Kozdrak z grupą „Bajm”.

Lobanowski odchodzi

Trener radzieckiej reprezentacji piłkarskiej 50-letni Walerij Lobanowski w wywiadzie dla moskiewskiej „Prawy” powiedział, że zamierza zrezygnować z tego stanowiska po mistrzostwach świata we Włoszech. Nie wykluczył przy tym możliwości objęcia jednej z czołowych zagranicznych drużyn klubowych.

Czterech lub Maradona

Menedżer mistrzów Francji, zespołu Olympique Marsylia, nie rezygnuje ze zdobycia Maradony, ale na wypadek niepowodzenia w pertraktacjach z SSC Napoli podpisał już na sezon 1990/91 wstępne kontrakty z czterema innymi zagranicznymi piłkarzami: Draganem Stojkovicem (Crena Zvezda Beograd), Flemmingiem Povlsenem (PSV Eindhoven), Diego Lallor (Boca Juniors Buenos Aires) oraz Thomasem Haessleriem (1. FC Koeln).

© Jan Bokloev (Szwecja) jest

Final Masters bez Lendla

Wielki faworyt Ivan Lendl nie wygra tegorocznego turnieju Masters. W nowojorskiej Madison Square Garden, Czechosłowak z Connecticut przegodził jak burza przez swą grupę eliminacyjną i wydawało się, że nie będzie miał problemów w półfinałowym pojedynku ze Stefanem Edbergiem. Tymczasem po dwóch morderczych setach 7:6 (7:5), 7:5 zwyciężył Szwed.

Przeciwnikiem finałowym Edberga będzie Boris Becker. Tenisista RFN jak do tej pory imponuje formą: podobnie jak

Lendl przeszedł bez porażki przez eliminacje, a w walce o finał gładko ugrał Johna McEnroe 6:4, 6:4.

Fachowcy twierdzą, że finał powinien wygrać Becker. Niemiec w rozgrywkach grupowych zwyciężył Edberga niemal bez walki 6:1, 6:4, w ciągu 77 minut. Czy historia się powtórzy? (A.P.)

Z OSTATNIEJ CHWILI!
Finał tenisowego turnieju Masters w Nowym Jorku: Stefan Edberg - Boris Becker 4:6, 7:6 (7:5), 6:3, 6:1.

Leonard-Duran, czyli bokserki komiks

(P) Na zawodowych ringach od jakiegoś czasu jedynym przebojem są „powtórki”. Trwające 10 sek. walki championa wagi ciężkiej Mike'a Tysona budzą coraz mniejsze zainteresowanie, promotorzy nie zdołali wyłansować innych wielkich nazwisk. Jedyną szansą, aby interes nadal się kręcił, są więc powroty starych, uznanych gwiazd.

Kolejną taką „powtórką” będzie 7 grudnia w Las Vegas walka Sugara Raya Leonarda z Roberto Duranem.

Cofnijmy się o 10 lat. Pod koniec 1979 r. starzejący się Muhammad Ali zaczyna coraz szybciej tracić popularność na rzecz mistrza świata wagi półśredniej, Sugara Raya Leonarda. Tak się dobrze składa, że nowy bohater ma też wrogów, równie znakomitych bokserów: Roberto Durana i Thomasa Hearnsa. Scenariusz bokserki komiksowej jest zatem gotowy. Jego pierwszy odcinek rozpoczął się w czerwcu 1980 r. na ringu w Montrealu. „Dobry” Sugar Ray zmierzył się ze „złym” Duranem. „Stalowa pięść” - Roberto Duran zwyciężył. Po 15 rundach Leonard musiał uznać się za pokonanego na punkty. Dla promotorów tej walki był to wynik najbardziej pożądany. Wzycy nie mogli się teraz doczekać spotkania rewanżowego.

Leonard natychmiast po porażce udał się do ośrodka treningowego. Duran noszony na rękach przez zwiadowanych na punkcie boksu południowych Amerykanów długo świętował w Panamie swój triumf. Za długo. W listopadzie 1980 r. w Nowym Orleanie Leonard bawił się z Duranem jak kot z

myszką. W połowie ósmej rundy Duran odwrócił się i powiedział: „No mas” (starczy).

W 1989 r. znów zamierzamy od pierwszego odcinka. Tak, jakby czas zatrzymał się w miejscu i nic nowego pod słońcem się nie zdarzyło. W ringu ponownie zmierzą się Duran i Leonard, a na zwycięzcę i swoją szansę czeka Hearns. Tyle tylko, że Leonard ma teraz 33 lata, a Duran - 38.

Rozważania o sportowej jakości tej walki byłyby bezsensowne. Chodzi tylko i wyłącznie o pieniądze. W innym przypadku Duran i Leonard siedzieliby od dawna w swoich bujanych fotelach, a w ringu występowałby Michael Nunn i Marlon Starling. Nunn, uważany obecnie za najlepszego boksera wagi średniej, wygrałby zapewne tak z Leonardem, jak i z Duranem czy Hearnsem. Nie jest on jednak taka osobowością i jego walki źle się sprzedają. W przeciwieństwie do spotkań weteranów, których nazwiska mają dziś chyba jeszcze większą siłę przyciągania widowni niż przed 10 laty.

Komiks musi więc zostać powtórzony. Do bajki potrzebna jest bajkowa sceneria. W Las Vegas, w monstrualnym 30-piętrowym kasynie-hotelu „Mirage” ring ustawiony będzie na wolnym powietrzu, na tle sztucznej laguny i miniaturowego wulkanu. „Mirage-Arena” ma 16 400 miejsc.

Bajkowe będą też pieniądze. Wpływy brutto szacowane są na 60 mln dolarów. Sugar Ray Leonard ma zagwarantowany dochód z tej walki w wysokości 15 mln dolarów, Duran na pewno otrzyma połowę tej sumy. (staż)

Dobry występ w Nantes

Bardzo dobrze wypadli Polacy w międzynarodowych biegach przełajowych „Press-Ocean” w Nantes. Wśród mężczyzn pierwsze miejsce zajął Brytyjczyk Dave Clark, który dystans 11 km pokonał w 33.16 min. i wyprzedził naszego reprezentanta Sławomira Majusiaka - 33.31 oraz Meksykankina Mauricio Gonzalesa - 33.49 min.

Na dystansie 5 km, na którym rywalizowały kobiety

triumfowała Francuzka Anette Sergent - 16.46 min. o 5 sek. przed naszą Wandą Panfil.

Propozycja George'a Busha: igrzyska w 2004 r. w Berlinie

(W) Jak powiedział jeden z oficerów strony amerykańskiej podczas pierwszego spotkania George'a Busha z Michaiłem Gorbaczowem u wybrzeży Malty, prezydent USA w rozmowach pierwszego dnia zaproponował poparcie idei przeprowadzenia w Berlinie w 2004 r. igrzysk olimpijskich. (PAP)

Pilka nożna: Uwag kilka...

Polska piłka nożna jesienią 1989r. to ciąg klęsk i niepowodzeń. Nasza reprezentacja po meczach eliminacyjnych do Mistrzostw Świata Italia 90 po raz pierwszy od 1974 roku nie zakwalifikowała się do grona najlepszych drużyn naszego globu. Także zespoły klubowe, grające w europejskich pucharach nie potrafiły przejść pierwszej rundy spotkań. W ten sposób straciliśmy jedno miejsce w Pucharze UEFA w sezonie 1991-1992. Zupełną kompromitacją zakończyły swe występy w pucharach piłkarskich GKS Katowice (mistrz jesieni) który przegrał ze słabiutkim przedcięż klubem fińskim Rovaniemi. Może więc liga była lepsza?

GKS Katowice - lider po 15 spotkaniach. Jak twierdzą komentatorzy, swą pozycję zawiąże jednak nie

tyle dobrej grze, co słabości rywali. Wspecjalizowali się w grze obronnej. W 15 meczach stracili tylko 6 bramek. Czy można jednak bazować na grze obronnej?

Zagłębie Lubin - drużyna, która przeszła przez II ligę jak burza i wywalczyła miejsce w czołówce. Jednak tak wysoka lokata Zagłębia świadczy bardziej o słabości ligi, niż o walorach zespołu.

Ruch Chorzów - Początek rundy był bardzo dobry, potem zespół stracił szybkość i dynamikę, czego powodem miała być letnia wyprawa do USA

Zawisza Bydgoszcz - czwarta pozycja w tabeli to duży sukces beniaminka, który bez umocnień z innych klubów potrafił w kilku meczach wnieść się na wyżyny ligowej piłki. Tak było m.in. w wygranym 1:5 meczu

z Lechem Poznań w Poznaniu.

Lech Poznań - grał "w kratkę". Swój wysoką pozycję może zawdzięczać chyba przede wszystkim sezonowi trenera Jerzego Kopy.

Legia Warszawa - warszawscy kibice twierdzą, że mogło być lepiej, a że nie jest to wina kontuzji zawodników oraz odejścia Dariusza Dziekanowskiego i pod koniec sezonu Dariusza Wdowczyka.

Gornik Zabrze - piękne tradycje, znacznie smutniejsza rzeczywistość. Sprzedano najlepszych zawodników, kupiono przeciętnych. Pozostał tylko sztyl.

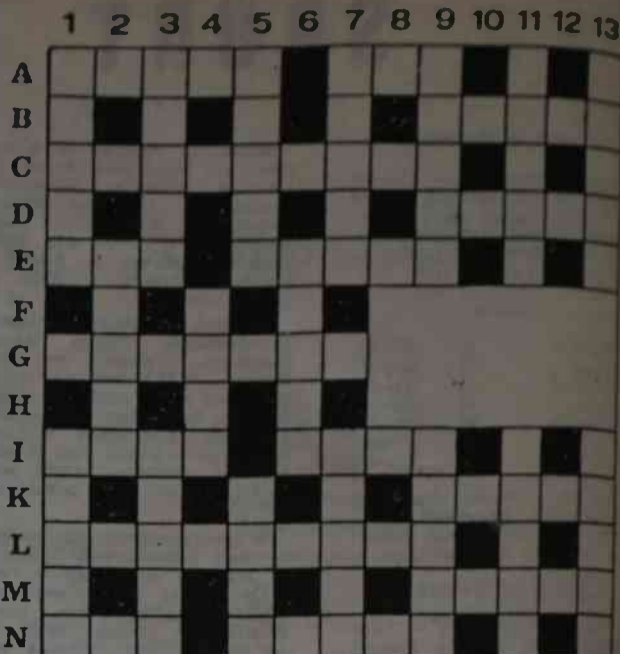
Wśród tych drużyn należy szukać przyszłego mistrza Polski. Kto nim będzie, dowiemy się za pół roku. opracował Artur Podfigurny

PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA	17.35 Serial 4x4	18.45 Grecki serial
18.00 Program dla dzieci	18.05 Gra telewizyjna	19.30 Serial kanadyjski
19.00 Program wychowawczy	18.35 Ang. film dok.	20.30 Wiadomości
19.15 Muzyka	19.35 Kreskówki	21.00 Gorąca linia
20.00 "Laskas"-serial grecki	20.30 Wiadomości	21.25 "Wakacje"-film frans.
21.00 Wiadomości	21.10 Film niedzielay-komedia	23.05 Teatr
21.30 Grecka muzyka	22.35 Letni rock '89	23.30 Film dokument.
22.45 "Rasnaczozy"-komedia ang	23.35 Niedzielnny sport	24.00 Wiadomości
24.00 Wiadomości	00.05 Wiadomości	00.15 Sekoeki film policyjny
00.45 Dzwoni włoski		
PR II		
10.00 Program dla dzieci		
11.00 Muppet show		
11.30 Program dla dzieci		
14.00 Wiadomości		
14.15 Sport		
16.30 Serial o technologii		
17.00 Wiadomości		
17.15 Muzyka		
17.45 "Jedwabny salak"-serial		
18.40 Serial kanadyjski		
19.35 "Katesyc w polni"		
20.06 "Ikebana"-serial jap.		
20.30 Sobota, 20.30		
21.40 Grecki film		
23.10 W swiatlach sceny		
24.00 Wiadomości		
30 Film o polnocy "Zamaskowana sierc"-thriller		
NIEDZIELA		
10.00 Program dla dzieci		
11.00 Dzisiaj jest niedziela		
11.30 Grecka nie konczy sie na Atenach		
12.00 Magazyn		
13.00 Muzyka klasyczna		
14.00 Wiadomości		
14.25 Grecki film		
16.00 Sport		
18.00 Program dla dzieci		
18.30 Wiadomości		
18.50 Moja rodzina i inne zwierzata		
19.25 Gra telewizyjna		
20.05 "Tylko Manhattan"		
21.00 Wiadomości		
21.40 Sport niedzielnny		
22.45 "Barbarossa"-western amer		
24.00 Wiadomości		
PR II		
11.00 Niedzielne hymny bizantyn		
11.15 Serial o architekturze		
12.00 Muzyka ludowa		
12.45 Owiata sportowa		
13.30 Grecka muzyka trad. z Krety		
14.00 Wiadomości		
14.15 Czerwone opowiadki		
14.35 Show kroliczka Bunny		
15.30 Film włoski		
17.00 Wiadomości		
17.15 Program dla dzieci		

POWIEDZIALEK	7.00 Program poranny	7.00 Program poranny
	11.00 Program wychowawczy	11.00 Program wychowawczy
	12.30 "Mydlo"	12.30 "Mydlo"
	13.00 To jest Grecja	13.00 To jest Grecja
	14.00 "Smialy i piekny"	14.00 "Smialy i piekny"
	14.30 Wiadomości	14.30 Wiadomości
	15.00 Grecja nie konczy sie w Atenach	15.00 Grecja nie konczy sie w Atenach
	15.30 Serial dokumentalny	15.00 Serial o mlodych i starszych w Atenach
	16.00 Program dla dzieci	16.00 Program dla dzieci
	17.00 Program wychowawczy	17.00 Program wychowawczy
	18.00 O kalaskach	18.30 Wiadomości
	18.30 Wiadomości	19.00 Ogniska domowe
	19.15 Grecki film	19.35 Muzyka
	21.00 Wiadomości	20.00 Kolory
	21.30 IN POS	21.00 Wiadomości
	22.45 Powiedzialkowy teatr	21.30 Sport
	24.00 Wiadomości	22.30 Angielski thriller
	00.30 Opera grecka	23.40 Film Andreja Tarkowskiego
PR II		24.00 Wiadomości
17.00 Wiadomości		00.15 c.d. filmu
17.15 Program dla dzieci		
17.45 Program dla dzieci		
18.15 Program obrony narodowej		
18.45 Grecki serial o muzyce tradycyjnej		
19.20 Muzyka		
20.30 Wiadomości		
21.00 Goraca linia		
21.20 Magy		
21.45 Monogram		
22.25 Dzień UNICEF		
24.00 Wiadomości		
WTOREK		
7.00 Program wychowawczy		
11.00 Program poranny		
12.30 "Mydlo"		
13.05 To jest Grecja		
14.00 Smialy i piekny		
14.30 Wiadomości		
15.00 Magazyn		
15.30 Peryskop		
16.00 Program dla dzieci		
17.00 Program wychowawczy		
18.00 Kulisy		
18.30 Wiadomości		
18.05 "Ogniska domowe"		
19.30 Muzyka zagraniczna		
20.00 Powrot do Edenu		
21.00 Wiadomości		
21.30 Goraca linia		
21.50 "Stany wiadomości"		
22.30 Film grecki		
24.00 Wiadomości		
00.15 ameryk. serial dok.		
PR II		
17.00 Wiadomości		
17.15 Kreskowki		
17.35 Program dla dzieci		
17.55 Serial dok. hiszp.		
18.25 Koncert		
CZWARTEK		
7.00 Program poranny		
11.00 Program wychowawczy		
12.30 "Mydlo"		
13.00 To jest Grecja		
14.05 Smialy i piekny		
14.30 Wiadomości		
15.00 Kalendarz kulturalny		
15.30 Program dla dzieci		
16.30 Program wychowawczy		
17.30 Sport		
18.30 Wiadomości		
19.10 Ogniska domowe		
19.30 Muzyka zagraniczna		
20.25 Piekna wyspa		
21.00 Wiadomości		
21.30 IN POS		
21.55 Grecki film		
23.30 Alfred Hitchcock przedstawia		
24.00 Wiadomości		
00.25 Film science fiction		
PR II		
17.00 Wiadomości		
17.15 Program dla dzieci		
18.05 Bojarz		
18.35 Film dokumentalny		
19.10 Grecki piosenki		

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: A) ostrzeza o niebezpieczeństwie ● kuzynka kadu, B) ulność, C) przodująca grupa, czolówka, D) miano, tytul, E) Cyganka z „Chaty za wsią” ● bohaterski denat z „Iliady”, G) tytutowy bohater dramatu Slowackiego, I) instytucja finansowa ● najlepsza obrona, K) laso, L) biały minerał używany jako materiał rzeźbiarski i dekoracyjny, M) scena cyrkowa, N) olicer janczarski ● typ aktora.

PIONOWO: 1) kuzynka kaktusa ● oklaski, 2) waśni, sprzeczką, 3) zaloka Morza Czerwonego ● duze jezioro w Malawi, 4) zboczce, 5) gorący, ciekły stop znajdujący się w głębi skorupy ziemskiej ● zapora, 6) konnica, kawaleria, 7) główna lejnica ● część papierosa, 9) antonim degradacji ● 0,2 grama, 11) krupy ● obszar wodny, 13) zabronienie ● tytuł dawnych książek na Rusi i Litwie.

KURSY WALUT

U.S. DOLLAR	159.637
CAN. DOLLAR	135.868
AUSTR. DOLLAR	123.753
POUND STERLING	250.978
IRISH PUNT	236.964
POUND CYPRUS	322.428
POUND MALTA	436.548
TURKISH POUND 100	6.236
FRENCH FRANC	26.296
SWISS FRANC	100.180
BELGIAN FRANC	4.163
W. GERMAN MARK	89.778
FINNISH MARK	38.064
DUTCH GUILDER	79.216
DANISH KR.	23.152

BARAN (UR. 21.III-18.IV)
Przyjaciele są o Tobie jak najlepszego mniemania, Twoja obecność w towarzystwie jest zawsze mile widziana. Zbyteczne więc wątpliwości i zastrzeżenia.

BYK (UR. 19.IV-20.V)
Twoje plany mają wszelkie szanse powodzenia. Pomysł o dobrym wypoczynku i dopiero potem weź się za realizację kolejnych pomysłów.

BLIZNIĘTA (UR. 21.V-20.VI)
Uważaj na bieżące sprawy. Będą miały poważny wpływ na Twoją przyszłość. Ogranicz wydatki finansowe na tzw. modne ciuchy. „Strzelec” oczekuje rewantu.

RAK (UR. 21.VI-22.VII)
To, co robisz dla innych, zostanie Ci zwrócone podwójnie. Nie masz racji kryjąc uczucia wobec osoby, która jest Ci bardzo przychylna. Niespodziewany prezent.

LEW (UR. 23.VII-22.VIII)
Uśmiechasz się, chociaż nie zawsze jest Ci do śmiechu. Ale właśnie za to przyjazne usposobienie wobec ludzi otoczenie darzy Cię sympatią.

PANNA (UR. 23.VIII-22.IX)
Nie rezygnuj z zamiarów. Wprawdzie chwilowe trudności mogą Cię zniechęcić, ale to minie. Pamiętaj, aby nie zabrakło Ci w pewnym ważnym zgromadzeniu.

WAGA (UR. 23.IX-22.X)
Musisz dokonać wyboru. Od Twojej decyzji wiele będzie zależało, więc najpierw dojrzej się zastanów, zanim powiesz to ostatnie słowo. Ale działaj odważnie.

SKORPION (UR. 23.X-22.XI)
Widoki na przyszłość – pokrzepiające, trzeba tylko działać konsekwentnie i roztropnie. Okaz bliskim więcej wyrozumiałości, wiele na tym skorzystasz.

STRZELEC (UR. 23.XI-21.XII)
Wymaganie stawiane przed Tobą wcale nie należą do wygórowanych, więc nie wybrzydzaj. Trzeba się tylko solidnie przygotować do pracy, a efekty nie kładą na siebie długo czekać.

KOZIOROZEC (UR. 22.XII-20.I)
Dobre wiadomości z najmniej spodziewanej strony. Przekonasz się, że Twoje zaopiniowania są bardzo realne i nadal warto upierać się do celu.

WODNIK (UR. 21.I-18.II)
Otrzymasz zaproszenie, które sprawi Ci w doskonały nastrój. Nie puszczaj jednak zbytno wodzy fantazji, aby się nie udało w bardzo praktycznej rzeczywistości.

RYBY (UR. 19.II-20.III)
Postaraj się zacieśnić kontakty z dawnymi przyjaciółmi. Ta Ci pomoże w wypracowaniu z pewną trudną sytuacją. Nowa znajomość i nowe problemy.

KLUB POLSKI

ST. MAIZONOS 18 ATENY 108 34

BIBLIOTEKA (18-21.00)

CZYTELNIA

KURSY JĘZYKOWE

J. ANGIELSKI ZAPISY
J. FRANCUSKI TRWAJA
J. GRECKI

BANK TŁUMACZEN

KURSY JĘZYKOWE
ZAPISY na poszczególne kursy odbywają się:
POWIEDZIALEK

CZWARTEK 19.30-20.30

SOBOTA

UWAGA! -osoby pracujące na nocne zmiany -istnieje możliwość stworzenia **KURSÓW JĘZYKOWYCH** w godz. od 9.00do 17.00

BANK TŁUMACZEN -grupa wysoko kwalifikowanych filologów poleca swoje usługi w zakresie tłumaczeń:
-j. polski na j. angielski
-j. francuski
-j. grecki

1 odwrotnie

HISTORIK, RELIGIOZNAWCA

Poszukujemy osoby, która może dać cykl wykładów na temat Starożytności -historii cywilizacji -starożytnej Grecji -filozofii -religii

PRZEGLĄD PIOSENKI

10.12.1989 odbędzie się w Klubie Polakia przegląd **PIOSENKI POLSKIEJ**

Wszystkich chętnych prosimy o zgłaszanie swego udziału w przeglądzie. Impreza rozpocznie się o godz. 12.30.

KONKURS SATYRYCZNY SZANUJĄCY EMIGRACJĘ wprowadź czy jeszcze potrafisz śmiać się.

17.12.1989 -godz. 17.00-klub dyskusyjny 'BEKOT' organizuje forum dla wszystkich którzy cenia humor, satyrę, dobry dowcip - O tym czy Twój dowcip nie zardzewiał przekonasz się stając w szranki z najlepszymi 'kpiarzami' całej emigracji w Atenach. Dla trójki najlepszych satyryków (wybranych przez publiczność) bezpłatne karnety na wszystkie imprezy Klubu Polskiego w okresie miesiąca.

Zapraszamy. **PROGRAM VIDEO *8;9;10.12.1989***

PIATEK

19.00-"Złaznchor"-film polski
21.30-"Coming to America"-kom. E. Murphy

SOBOTA

19.00-"Rambo IV"-S. Stallone
21.00-Beny Hill -
22.30-"Uciekający człowiek"-A. Szwarceneger

NIEDZIELA

17.00-"Czerwona czpka"-A. Szwarceneger
19.00-"Klasztor Shaolin"-sztuki walki w filmie
21.00-"Stalowe orły"-dramat wojenny

PROGRAM VIDEO *15;16;17.12.1989*

PIATEK

19.00-"Robowar"
21.00-"Modlitwa umierającego"-dram. wojenny

SOBOTA

19.00-"Mad Max"-
21.00-"Ucieczka z Sobiboru"-dramat wojenny-II czesci-Oboz zagłady dla Żydów -dramatyczne okoliczności ucieczki 600 więźniów-film oparty na faktach autentycznych-wersja polska

NIEDZIELA

10.00-"Owiewdne wojny"-wersja polska
12.30-"Mistrz i Malgorzata"- (cz. II i III) film polski wg M. Bulhakowa
16.00-0la dzieci i Jaskiniowcy
19.00-"Aparatnik podziemia"-Aparatnik -reka i labazka-na jej lonie wykultalčili sie ludzie o nieprawdopodobnych cechach,ktore niejednokrotnie wykorzystywali w likwidowaniu niewygodnych osob

21.00-"Ostatni kuszenie Chrystusa"-

Wydawca: Telewizja Grecka
Red. Nagr: Magdalena Szymon
Adres Redakcji: Athens
Saliowannou 11/27 Greece 104-31
[dodatk. szczegoly wid 107-108]